

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹

آزمون‌های سراسری گاج

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

سوالات آزمون

پایه یازدهم انسانی

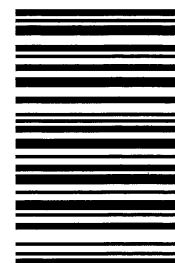
دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵۰	مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی ۲	۱	۱۵	۱۵ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۲	۱۶	۳۰	۱۵ دقیقه
۳	دین و زندگی ۲	۳۱	۴۵	۱۵ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۲	۴۶	۶۰	۱۵ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۲	۶۱	۷۵	۲۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۲	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه
۷	تاریخ ۲	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۸	جغرافیا ۲	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه
۹	جامعه‌شناسی ۲	۱۱۶	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۱۰	فلسفه	۱۲۶	۱۴۰	۱۵ دقیقه
۱۱	روان‌شناسی	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه

301 | A

301A

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

۱- در همه‌ی گزینه‌ها به معنی درست واژه‌های «اعطا - جنون - غیرت - چنبر» اشاره شده است، به جز .....

(۱) عطا کردن - شیفگی - حمیت - گردن‌بند

(۲) بخشش - شیدایی - تعصب - حلقه

(۳) هدیه کردن - دیوانگی - کوتاه‌نظری - زنجیر

(۴) واگذاری - شوریدگی - رشک بردن - طوق

۲- معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟

«کلاف (ریسمان پیچیده گرد دوک) / مشک (انبان) / وجد (سرور) / شایق (آرزومند) / توازن (برابری) / خرگه (سراپرده‌ی بزرگ) /

افسر (تخت پادشاهی) / تفریط (زیاده‌روی)»

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۳- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟

(۱) قطره‌ای کز بحر وحدت شد سفیر

(۲) خواهم چو مور بوسه زخم پای توسنت

(۳) سفیر بلبل طبعم شنو وگرنه به باغ

(۴) شه از سفیر پذیرفت آن‌چه گفت و نهفت

هفت بحر آن قطره را باشد اسیر

گویم که ای سفیر سلیمان، خوش آمدی

نوای قمری و بانگ هزار بسیار است

بر او گماشت رقیبی همه فراست و فن

۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«چون صاحب رای بر این نوع به مراقبت احوال خویش پردازد و از خشم و التحاب پرهیز نماید و در همه‌ی اوقات کارها در قبضه‌ی تصرف

خود دارد، پیش از آن‌که در گرداب افتد خویشتن به پایاب تواند رسانید و دوم آن‌که چون بلا بدو رسد، دل از جای نبرد و دهشت و حیرت را

به خود راه نهد و وجه تدبیر و عین صواب بر وی پوشیده نماند.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- نقش واژه‌ی «امروز» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) هرچه رفت از عمر، یاد آن به نیکی می‌کنند

(۲) امروز چون گذشتی بر ما؟ عجب، عجب!

(۳) دوش پیغام تو بر ما برسیده‌ست، امروز

(۴) ساقیا، باده ده امروز که جانان این‌جاست

چهره‌ی امروز در آینه‌ی فردا خوش است

ماه نوی که گشتی پیدا، عجب، عجب!

جان به شکرانه فرستیم، چه می‌فرمایی؟

سر گلزار نداریم که بستان این‌جاست

۶- تعداد «ترکیب‌های اضافی» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) شکایت از ستم چرخ ناجوان‌مردی است

(۲) شوری از ناله‌ی عاشق به بیابان افتاد

(۳) چگونه مهر جهان‌تاب محو خود نشود؟

(۴) توان به نور بصیرت به اهل دل پیوست

که گوش‌مال پدر خیرخواهی پسر است

که دل کوه ز جا شد ره صحرا برداشت

در این مقام که هر ذره بی‌قرار خود است

به وصل سوخته‌جانان شرار نزدیک است

۷- در ابیات زیر چند «وابسته‌ی پیشین» وجود دارد؟

«به چشم او که در آن روی آتشین محو است

کدام شبنم‌گستاخ در نظربازی است؟

کدام صبر و چه طاقت؟ کدام عقل و چه هوش؟

بهشت تفرقه‌ی خاطر تماشا نیست

که رنگ عصمت گل‌های باغ بر جا نیست

به عالمی که منم، کوه پای‌برجا نیست»

(۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۸- در کدام گزینه «شاخص» وجود دارد؟

- ۱) مرا گنج معانی رهنمای است
- ۲) پناه ملک و ملل شاه و شاهزاده‌ی دهر
- ۳) جواب آن غزل میرزا سعید حکیم است
- ۴) خلق حسن باشدش سید سرمست ما

۹- در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «استعاره - واج‌آرایی - حسن تعلیل - تشبیه» وجود دارد؟

- ۱) علاقه‌ام ز تو نگسسته وز حیات بریده
- ۲) لب‌ت به روی کسی وا نمی‌شود به تبسم
- ۳) اگر ز درد اسیران خویشتن نشد آگه
- ۴) ز درس و بحث چو کیفیت نیافت، به‌جا بود

۱۰- در همه‌ی گزینه‌ها به آرایه‌های بیت زیر اشاره شده است، به‌جز .....

«زهی خطی به خطا برده سوی خطه‌ی چین

- ۱) جناس تام
- ۲) تشبیه

۱۱- معنی واژه‌ی «گران» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) عشق مانند متاعی است به بازار حیات
- ۲) بسته و خسته روند تیغ‌وران پیش او
- ۳) عقل چون باد است ارزان در جهان
- ۴) وصلت به خدا که رایگان است

۱۲- معنی واژه‌ی «بار» در همه‌ی گزینه‌ها یکسان است، به‌جز .....

- ۱) همان جوهر اگر یارت نبودی
- ۲) هر سر موی حواس من به راهی می‌رود
- ۳) آن‌که بار بی‌دلان کرد از غم عشقت فزون
- ۴) بی‌خموشی در حریم قرب نتوان یافت

۱۳- کدام گزینه با بیت «به آن چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی / پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد» تناسب معنایی ندارد؟

- ۱) زندگانی‌ست که جز مرگ، سرانجام نداشت
- ۲) کسی که تاج زرش بود در صباح به سر
- ۳) بر روی زمین چند گونی جای و سرای؟
- ۴) گر اختیار مرگ به دستم دهد قضا

۱۴- کدام گزینه با بیت «چون شیر به خود سپه‌شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش» ارتباط مفهومی دارد؟

- ۱) هر محاسن که در جهان باشد
- ۲) آزادگان به عشق خیانت نمی‌کنند
- ۳) نز نسب یافت آن‌چه جدّ تو یافت
- ۴) میراث پدر خواهی علم پدر آموز

۱۵- کدام گزینه با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

- «بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد
- ۱) سواران ترکان به کردار بید
  - ۲) چو عمر در سر تحصیل این جماعت رفت
  - ۳) تحصیل عشق و رندی آسان نمود اول
  - ۴) در بهشت عافیت افتادم از بی‌حاصلی

امیرالمؤمنینم پیش‌وا‌ی است
امید عالمیان نور چشم آدمیان
که عشق در دل غم‌پیشه، شیشه شیشه شراب است
سید سرمست ما خلق حسن باشدش

تو پا مکش ز سرم گر طیب دست کشیده
نمک‌فروش به این نخوت و غرور که دیده؟!
چراست زلف تو را پیچ و تاب مارگزیده؟
کتاب داده اگر شیخ و جام باده خریده

گرفته چین به دو هندوی زلف چین بر چین»

- ۱) جناس ناقص
- ۲) حسن تعلیل
- ۳) جناس ناقص
- ۴) جناس ناقص

گاه ارزان بفروشند و گران نیز کنند
بسته به شست کمند، خسته به گرز گران
عشق کم‌یاب و بهای او گران
هرچند خرد گران خریدار

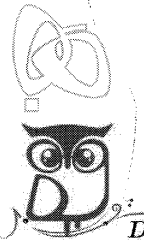
به درگاه خدا بارت نبودی

این پریشان‌سیر را در بزم وحدت بار ده
محتشم را تا نکشت از غم سبک‌باری نداد
حلقه را از هرزه‌نالی جای بیرون در است

گر نمی‌بود نفس، صبح کسی شام نداشت
نماز شام ورا خشت زیر سر دیدم
چون جای تو زیر خاک خواهد بودن
روزی هزار بار بمیرم برای تو

نبود از خصال تو بی‌رون
او را خصال مردم آزاده‌خو نبود
از نسب کس به قرب حق نشتافت
کاین مال پدر خرج توان کرد به یک روز

حاصل بی‌حاصلی نبود به جز شرمندگی»
شده لرز لرزان و دل نامید
که جز ندامت و بی‌حاصلی نشد حاصل
آخر بسوخت جانم در کسب این فضایل
شد حصار بی‌بری از سنگ طفلان بید را

DriQ.com

زبان عربی

301A

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة أو المفردات أو الحوار أو المفهوم (۲۳ - ۱۶):

۱۶- «هذا الطائر سُمِّي طئاناً لأنّه يُسمع طنين منه بسبب سرعة حركة جناحيه.»:

- (۱) این پرنده‌ای است که آن را مرغ مگس نامیده‌اند؛ چون صدایی از آن به علت حرکت سریع دو بالش شنیده شده است.
- (۲) این پرنده مرغ باران نامیده شده است؛ چرا که صداهایی را به دلیل سرعت زیاد بال‌هایش می‌شنوی.
- (۳) چون صدایی به علت سرعت حرکت بال‌های این پرنده شنیده شده است، آن را مرغ باران نامیده‌اند.
- (۴) این پرنده مرغ مگس نامیده شده است؛ زیرا به دلیل سرعت حرکت بال‌هایش صدایی از آن شنیده می‌شود.

۱۷- «إذا حاولت رؤية جناح الطائر ما قدرت فهو يحرك جناحيه ثمانين مرة في الثانية الواحدة.»:

- (۱) هرگاه خواستی بال‌های پرنده را ببینی، نمی‌توانی؛ زیرا بال‌هایش را هشت بار در ثانیه اول حرکت می‌دهد.
- (۲) اگر تلاش کنی بال‌های پرنده را ببینی، نمی‌توانی؛ زیرا دو بالش را هشتاد بار در ثانیه حرکت می‌دهد.
- (۳) هرگاه بخواهی بال‌های پرنده را نگاه کنی، قادر نخواهی بود؛ چون بال‌هایش را در ثانیه اول هشتاد مرتبه حرکت می‌دهد.
- (۴) اگر برای دیدن دو بال پرنده تلاش کنی، هرگز نمی‌توانی؛ زیرا بال‌هایش هشتاد بار در ثانیه حرکت می‌کند.

۱۸- عین الصحيح:

- (۱) كان له غشاء خاصّ يفتحه حين يقفز من شجرة إلى أخرى: پوشش خاصی دارد که آن را وقتی از درختی به درختی دیگر می‌پرد، باز می‌کند.
- (۲) تضع الحيات ذنبها في الرمل ثم تقف كالعصا: مار دم خود را در ماسه می‌گذارد و بعد هم‌چون عصا می‌ایستد.
- (۳) عندما يأكل صيداً أكبر يجري سائل من عيونهم: زمانی که شکار بزرگی را می‌خورد، مایعی از چشمانش جاری می‌شود.
- (۴) قد بين علماء اللغة ابعاد هذا التأثير في دراستهم: زبان‌شناسان ابعاد این تأثیر را در بررسی‌هایشان بیان کرده‌اند.

۱۹- عین الخطأ في المترادف أو المتضاد:

- (۱) انطلاق ≠ توقف (۲) یدري = يعرف (۳) یحدث = یوجد (۴) یضغ = یبني

۲۰- عین غير الصحيح في عدد الجموع المكسرة:

- (۱) يقدر العلماء أنواع الكائنات الحيّة في بحار العالم بالملايين: ثلاثة
- (۲) يقترب منه نوع من الطيور و يبدأ بنقر بقايا الطعام من فمه: اثنان
- (۳) عندما يقفز من الماء بحركة قويّة يمدّ زعانفه الكبيرة: واحد
- (۴) تحرق الرمال أقدام من يسير عليها في منتصف النهار: اثنان

۲۱- عین الخطأ في توضيح الكلمات:

- (۱) الزعنفة: من أعضاء جسم الطير يطير بها.
- (۲) المظلة: أداة تحفظ الإنسان من أشعة الشمس أو عند نزول المطر.
- (۳) المتفرّج: من يذهب لمشاهدة المباريات الرياضيّة.
- (۴) نقار الخشب: طائر يضرب على جذوع الأشجار لبناء عشّ فيها.

۲۲- انتخب الصحيح في الحوار:

- (۱) ما هي نتيجة المباراة؟ - تعادلا قبل أسبوعين!
(۲) أيّ الفريقين أقوى؟ - أحد مهاجمي فريق السعادة!
(۳) بين من هذه المباراة؟ - في ذلك الملعب!
(۴) لماذا ما قبل الحكم الهدف؟ - ربّما بسبب تسلّل!

۲۳- ما هو الخطأ في المفهوم؟

- (۱) كلّ ذات ذيلٍ تفتخر! هستی آورد مستی!
- (۲) «إن أحسنتم أحسنتم لأنفسكم»: هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت!
- (۳) عالم ینتفع بعلمه خیر من ألف عابد: عالم آن کس بود که بد نکند / نه بگوید به خلق و خود نکند
- (۴) «و عسی أن تکرهوا شیئاً و هو خیر لكم»: هر چه پیش آید خوش آید!

■ ■ ■ **إقرأ النصّ التالي بدقّة ثمّ أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النصّ (۲۷ - ۲۴):**

من مظاهر تأثير اللغة الفارسيّة في العربيّة دخول مفردات و ألفاظ فارسيّة في اللغة العربيّة. غير أنّ العرب ما نطقوا تلك الألفاظ مثلما كانت بل عربوها بطرائق مختلفة و ربّما حاولوا على إبقاء اللفظ على حاله إن كان موافقاً لبناء الكلمات العربيّة و أصواتها. و هكذا صارت تلك الألفاظ عربيّة و كان من الطبيعيّ أن تدخل تلك الكلمات المعرّبة في نصّ القرآن الكريم بعد أن أخذت شكل الألفاظ العربيّة. فالتبادل اللغويّ يجري بين مختلف لغات العالم كقانون اجتماعيّ و لا تُستثنى اللغة العربيّة من هذا القانون بحيث امتزجت العربيّة باللغتين الفارسيّة و اليونانيّة و دخلت هذه اللغة ألفاظ كثيرة من هاتين اللغتين.

۲۴- **عيّن الصحيح على حسب النصّ:**

- (۱) إنّ العرب نطقوا الألفاظ الفارسيّة الدخيلة كما كانت في الأساس. (۲) قد أثرت اللغة الفارسيّة في العربيّة بشكل واحد فقط. (۳) من الغريب دخول الكلمات المعرّبة في القرآن الكريم. (۴) حاول العرب تغيير الألفاظ الواردة إن كانت مخالفةً لبناء اللغة العربيّة.

۲۵- **انتخب الصحيح:**

- (۱) التبادل اللغويّ قانون يشتمل على كلّ لغات العالم إلاّ العربيّة. (۲) من علائم التبادل اللغويّ بين اللغات دخول المفردات من لغة في أخرى. (۳) قد نُقلت إلى اليونانيّة ألفاظ عربيّة كثيرة. (۴) ليست في القرآن الكريم كلمات معرّبة من اللغة الفارسيّة.

۲۶- **عيّن الخطأ عن قراءة الكلمات في هذه العبارة:**

«كان من الطبيعيّ أن تدخل تلك الكلمات المعرّبة في نصّ القرآن الكريم بعد أن أخذت شكل الألفاظ العربيّة.»

- (۱) مِنْ (۲) تَدْخَلَ (۳) أَخَذَتْ (۴) الْمُعْرَبَةُ
 (۱) فاعل - صفة (۲) مفعول - مضاف إليه (۳) مفعول - صفة (۴) مبتدأ - فاعل

■ ■ ■ **عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۳۰ - ۲۸):**

۲۸- **عيّن العبارة التي ليس فيها معادل للمضارع الاتزامي:**

- (۱) لن أنسى ما فعله والداي في صغري. (۲) الجاهل يُعارض المتكلم قبل أن يسمع الكلام. (۳) «لن تنالوا البرّ حتى تُنفقوا ممّا تُحبّون» (۴) ذهبت إلى المكتبة لكي تقرأ الدرس.

۲۹- **عيّن العبارة التي كلّ أسماؤها نكرة:**

- (۱) رأيت سعيداً يمشي بسرعة في حديقة. (۲) لا نستطيع أن نجد لغة بدون كلمات دخيلة. (۳) تختلف لهجات نوع من الطيور من منطقة إلى أخرى. (۴) للتمساح طريقة غريبة في تنظيف أسنانه.

۳۰- **عيّن «ما» الشرطيّة:**

- (۱) ما من رجل يغرس غرساً إلاّ كانت له به صدقة. (۲) إعمل ما تحبّ من الخيرات. (۳) ما وصلت الطائرة إلى المطار متأخرة. (۴) ما تفعل من الأعمال الحسنة فإنّ الله به عليهم.

دين و زندگی

DriQ.com

۳۱- **با توجه به فرمایشات امیرالمؤمنین علی (ع)، لازمه‌ی پیروی از قرآن چیست؟**

- (۱) شناختن کسانی که قرآن را فراموش کرده‌اند. (۲) وفای به عهد خویش با قرآن کریم و اهل بیت (ع). (۳) شناسایی رهاکنندگان و پشت‌کنندگان به صراط مستقیم. (۴) دوستی با افرادی که با دین و دین‌ورزان مخالفت نمی‌کنند.

۳۲- **مقصود امام رضا (ع) از بیان خاص حدیث «سلسله الذهب» چه بود؟**

- (۱) پس از اعتقاد به توحید باور قلبی و درونی آن نیز خواهد رسید. (۲) اگر احادیث به شکل خاص مطرح شوند، قابلیت ماندگاری در ذهن مردم را دارند. (۳) توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود. (۴) زندگی اجتماعی انسان‌ها، پس از تعاون و همکاری امکان‌پذیر خواهد بود.

- ۳۳- آینده‌نگری پردغدغهی مولای متقیان، علی (ع)، نسبت به قرآن در خصوص «کم‌بهایبی و رواج آن» به ترتیب آن‌گاه نمود پیدا می‌کند که ..... و .....
 (۱) بخواهند به درستی خوانده شود - بخواهند وارونه و به نفع دنیاطلبان، معنایش کنند.
 (۲) بخواهند وارونه و به نفع دنیاطلبان، معنایش کنند - بخواهند به درستی خوانده شود.
 (۳) بخواهند به درستی خوانده شود - به زیباترین خط، مکتوبش کنند و زینت منزل دل باشد.
 (۴) به زیباترین خط، مکتوبش کنند و زینت منزل دل باشد - بخواهند وارونه و به نفع دنیاطلبان، معنایش کنند.
- ۳۴- «آشکار کردن رهنمودهای قرآنی»، «انتقال آداب زندگی پیامبر (ص) به فرزندان» و «بهره‌مند ساختن مسلمانان از معارف الهی» به ترتیب از ثمرات حضور امامان معصوم (ع) در جهت تحقق کدام مورد بوده است؟
 (۱) تعلیم و تفسیر قرآن - حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص) - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
 (۲) حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص) - تعلیم و تفسیر قرآن - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو
 (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - تعلیم و تفسیر قرآن - حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص)
 (۴) تعلیم و تفسیر قرآن - تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو - حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص)
- ۳۵- بهره‌مندی مشتاقان معارف قرآنی از این کتاب آسمانی ..... اقدام تعلیم و تفسیر قرآن کریم توسط ائمه (علیهم‌السلام) در حوزه‌ی ..... ایشان دارد.
 (۱) علت - مرجعیت دینی (۲) معلول - ولایت ظاهری (۳) معلول - مرجعیت دینی (۴) علت - ولایت ظاهری
- ۳۶- ظهور سؤالات مختلف در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری معلول چیست و موضع ائمه‌ی اطهار (ع) در این خصوص چگونه بوده است؟
 (۱) سستی حاکمان در ترویج دین - انزوا و گوشه‌گیری به دلیل فشار حاکمان و مخالفت‌هایشان
 (۲) سستی حاکمان در ترویج دین - حضور فعال و سازنده با تکیه بر علم الهی خود
 (۳) گسترش سرزمین‌های اسلامی - انزوا و گوشه‌گیری به دلیل فشار حاکمان و مخالفت‌هایشان
 (۴) گسترش سرزمین‌های اسلامی - حضور فعال و سازنده با تکیه بر علم الهی خود
- ۳۷- به بیان امیرالمؤمنین علی (ع)، راه‌حل نهایی مسلمانان برای نجات از حاکمان ستمگر چه می‌باشد و نظر و حکم اهل حق حاکی از چیست؟
 (۱) شناسایی صراط مستقیم - دانش آن‌ها و عدم اختلافشان در دین (۲) طلب حق از اهل آن - دانش آن‌ها و عدم اختلافشان در دین
 (۳) طلب حق از اهل آن - منطق و گفتار آن‌ها (۴) شناسایی صراط مستقیم - منطق و گفتار آن‌ها
- ۳۸- عموم مردم در افکار و اعتقادات و رفتار خود چگونه عمل می‌کنند؟
 (۱) به دنبال کمالات و ارزش‌های الهی هستند و به نسبت همت و استعداد خود از آن بهره‌مند می‌شوند.
 (۲) دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته‌ی جامعه‌ی خود هستند و آن‌ها را آسوه قرار می‌دهند.
 (۳) کسانی که در جبهه‌ی دشمنان هستند و پس از مدتی با تزویر در جبهه‌ی دوستان قرار می‌گیرند.
 (۴) با وجود اعتقاد به خالقیت خداوند، پس از مدتی جاهلیت با لباسی جدید وارد زندگی اجتماعی آن‌ها می‌شود.
- ۳۹- حضرت علی (ع) به مدت چند سال عالی‌ترین نمونه‌ی حکومت را به مردم نشان دادند و کدام حادثه در زمان امام حسن (ع) رخ داد؟
 (۱) چهار سال و نه ماه - معاویه با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران ایشان حکومت را در دست گرفت.
 (۲) نه سال و چهار ماه - معاویه با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران ایشان حکومت را در دست گرفت.
 (۳) چهار سال و نه ماه - استمرار حکومت علوی توسط امام حسن (ع) صورت گرفته و توسط معاویه به پایان رسید.
 (۴) نه سال و چهار ماه - استمرار حکومت علوی توسط امام حسن (ع) صورت گرفته و توسط معاویه به پایان رسید.
- ۴۰- آینده‌نگری امام علی (ع) درباره‌ی حکومت بنی‌امیه ناظر به چه رویدادی است و شکایت ایشان از یاران خویش ناشی از چه مشکلی می‌باشد؟
 (۱) محرومیت مسلمانان از دین و دنیای خویش - جانب‌داری از حکومت باطل بنی‌امیه
 (۲) دنیاطلبی در عین دین‌فروشی از سوی مسلمانان - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق
 (۳) محرومیت مسلمانان از دین و دنیای خویش - بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق
 (۴) دنیاطلبی در عین دین‌فروشی از سوی مسلمانان - جانب‌داری از حکومت باطل بنی‌امیه

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 51-55 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Glasses, cameras, telescopes, and microscopes use lenses to create particular kinds of images. The lenses in a telescope, ...51..., produce a magnified view of a distant object. All lenses ...52... on the principle that although light always travels in straight lines, it travels slower through glass ...53... through air. If a light ray strikes glass at an angle, one side of the ray will hit the glass just before the other and will ...54... earlier. The effect is to bend the light ray slightly, just ...55... a car pulls to one side if it has a flat tire. This bending of light is called refraction.

51- 1) therefore	2) for example	3) on the other hand	4) by the way
52- 1) work	2) hold	3) make	4) turn
53- 1) from	2) by	3) than	4) of
54- 1) make up	2) take off	3) slow down	4) keep on
55- 1) since	2) if	3) unless	4) as

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read a passage. The passage is followed by five questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Orbis is an organization which helps blind people everywhere. It has built an eye hospital inside an airplane and flown it all over the world with an international medical team. Samantha Graham, a fourteen-year-old schoolgirl from England, went with the plane to Mongolia. Samantha tells the story of Eukhtuul, a young Mongolian girl.

“Last year, when Eukhtuul was walking home from school, she was attacked by boys with sticks, and her eyes were badly damaged. Dr. Duffey, an Orbis doctor, said that without an operation she would never see again. I thought about all the everyday things I do that she couldn’t, things like reading schoolbooks, watching television, seeing friends, and I realized how lucky I am.”

“The Orbis team agreed to operate on Eukhtuul, and I was allowed to watch, together with some Mongolian medical students. I prayed the operation would be successful. The next day I waited nervously with Eukhtuul while Dr. Duffey removed her bandages. ‘In six months your sight will be back to normal,’ he said. Eukhtuul smiled, her mother cried, and I had to wipe away some tears, too!”

“Now Eukhtuul wants to study hard to become a doctor. Her whole future has changed; thanks to a simple operation. We should all think more about how much our sight means to us.”

56- What is the writer’s main purpose in writing this passage?

- 1) to describe a dangerous trip
- 2) to report a patient’s cure
- 3) to explain how sight can be lost
- 4) to warn against playing with sticks

57- What can a reader learn about in this passage?

- 1) the life of schoolchildren in Mongolia
- 2) the difficulties for blind travelers
- 3) the international work of some eye doctors
- 4) the best way of studying medicine

58- After meeting Eukhtuul, Samantha felt .....

1) grateful for her own sight	2) proud of the doctor’s skill
3) surprised by Eukhtuul’s courage	4) angry about Eukhtuul’s experience

59- What was the result of Eukhtuul’s operation?

- 1) She could already see perfectly again.
- 2) After some time she would be able to see as well as before.
- 3) She could see better but would never have normal eyes.
- 4) Before she recovered, she needed another operation.

60- Samantha was given permission to observe the operation .....

- 1) because she was a medical student
- 2) since she was able to help the doctors
- 3) as a result of her friendship with Eukhtuul
- 4) with some medical students from Mongolia

301A

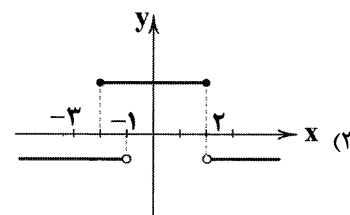
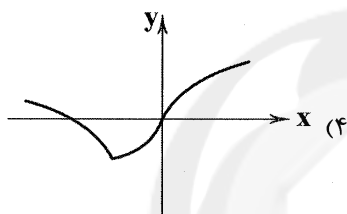
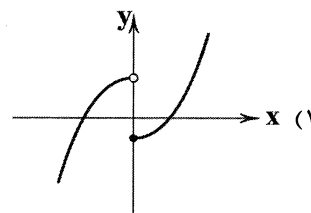
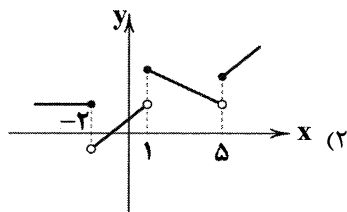

DriQ.com

ریاضی و آمار

۶۱- کدام یک از نمودارهای زیر مربوط به یک تابع نیست؟

۶۲- در تابع ثابت f با دامنه‌ی اعداد حقیقی، اگر $2f(a) + f(a^2) = 15$ باشد، حاصل $f(2a) + f(\frac{a}{2})$ کدام است؟

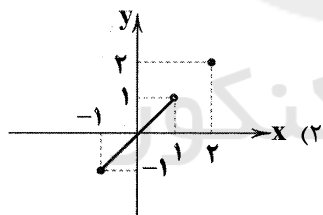
۵ (۲)

۱۰ (۱)

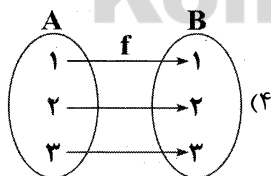
۱۲ (۴)

۷/۵ (۳)

۶۳- کدام گزینه یک تابع همانی را بیان نمی‌کند؟

$$f = \{(0, \sqrt{0}), (1, \sqrt{1}), (2, \sqrt{2})\} \quad (1)$$

$$\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x+2} \quad (3) \\ A = \{1, 2, \sqrt{5}, \pi\} \end{cases}$$

۶۴- $f(x) = \begin{cases} ax^2 + bx + 6 & x \geq 5 \\ 2x - 3 & \text{اگر } x < 5 \\ 3 & x < 5 \end{cases}$ یک تابع پلکانی باشد، حاصل $a + b$ کدام است؟

-۶ (۴)

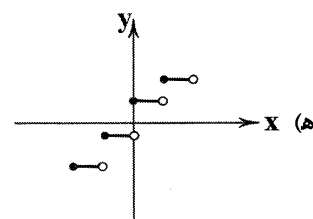
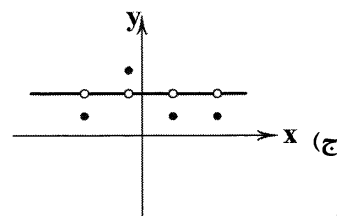
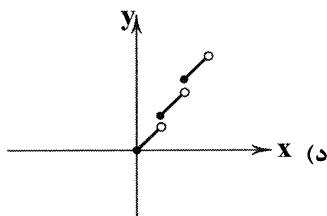
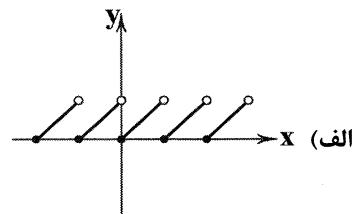
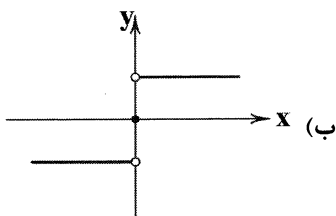
-۴ (۳)

-۲ (۲)

صفر (۱)

محل انجام محاسبات

۶۵- چه تعداد از نمودارهای زیر می‌تواند مربوط به یک تابع پلکانی باشد؟

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۶۶- اگر $f(x) = \text{sign}(x)$ ، $g(x) = [x]$ و $h(x)$ تابع همانی باشد، حاصل عبارت $\frac{\pi h(\pi) + 16f(-\sqrt{3})}{h(\pi) + g(-\pi)}$ کدام است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

$$\frac{\pi^2 - 16}{\pi - 3} \quad (۴)$$

$$\frac{\pi^2 + 16}{\pi - 4} \quad (۳)$$

$$\pi - 4 \quad (۲)$$

$$\pi + 4 \quad (۱)$$

۶۷- کدام گزینه در مورد تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = [x] \end{cases}$ ، نادرست است؟ ([ ] نماد جزء صحیح است.)

(۱) یک تابع پلکانی است.

(۲) اگر $A = \mathbb{Z}$ باشد، تبدیل به یک تابع همانی می‌شود.

(۳) مقدار خروجی تابع هیچ‌گاه از ورودی آن بیش‌تر نیست.

(۴) اگر $A = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x \leq 0\}$ باشد، تبدیل به یک تابع ثابت می‌شود.

۶۸- اگر $\text{sign}(a^2 + 3a - 10) = 0$ باشد، کم‌ترین مقدار ممکن برای $|a|$ کدام است؟

۵ (۴)

-۵ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

۶۹- اگر $1/9 < x < 4/3$ باشد، برد تابع $f(x) = [2x - 1]$ چند عضو خواهد داشت؟

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۷۰- ساده‌شده عبارت $|6 - 4\sqrt{2}| + |3 - 2\sqrt{2}| + 2|4 - 3\sqrt{2}|$ کدام است؟

۱ (۴)

$$5 + 4\sqrt{2} \quad (۳)$$

$$-11 + 8\sqrt{2} \quad (۲)$$

$$17 - 12\sqrt{2} \quad (۱)$$

۷۱- به‌ازای کدام مقدار a ، نمودار دو تابع $f(x) = \text{sign}(x)$ و $g(x) = ax$ ، یک‌دیگر را در ۳ نقطه قطع نمی‌کنند؟

$$-\frac{1}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۳)$$

۲ (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

۷۲- حاصل $[-\frac{49}{8}] + [-\sqrt{10}]$ کدام است؟ [ ] نماد جزء صحیح است.

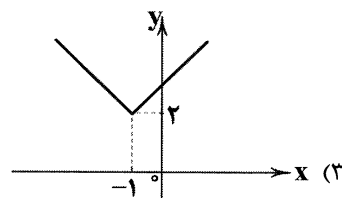
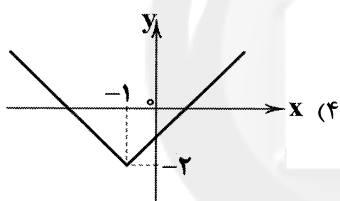
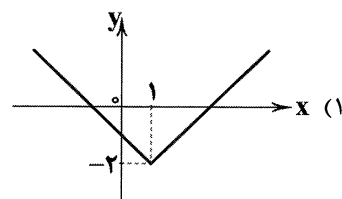
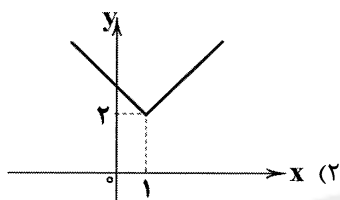
- (۱) -۳ (۲) -۴ (۳) ۹ (۴) ۱۰

۷۳- اگر $f(x) = \begin{cases} x^2 - 4|x| & x \geq 0 \\ [x] & x < 0 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(\sqrt{3}-2) + f(2-\sqrt{3})$ کدام است؟ [ ] نماد جزء صحیح است.

- (۱) -۱ (۲) $14 - 8\sqrt{3}$ (۳) -۲ (۴) $12 - \sqrt{3}$

۷۴- در صورتی که بدانیم $[-\frac{x}{3} + 1] = -2$ است. محدوده‌ی کامل x کدام است؟ [ ] نماد جزء صحیح است.

- (۱) $6 \leq x < 9$ (۲) $0 \leq x < 3$
(۳) $6 < x \leq 9$ (۴) $0 < x \leq 3$

۷۵- کدام گزینه می‌تواند نمودار تابع $f(x) = |x-1| + 2$ باشد؟

علوم و فنون ادبی

۷۶- کدام عبارت درباره‌ی «ادبیات قرن دهم» نادرست است؟

- (۱) شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه‌ی ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه‌ی پای‌بندی به سنن ادبی نابود می‌شود.
(۲) بعد از ظهور شاعران بزرگی چون سعدی، مولانا و حافظ در دوره‌ی عراقی، به دلیل تسلط طولانی‌مدت مغول و تیموری، جایی برای رشد زبان و ادبیات فارسی و ادیبان باقی نماند.
(۳) شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران نقش به‌سزایی داشتند و با علاقه نشان ندادن و نپرداختن به زبان فارسی سعی کردند تأثیر ادبیات فارسی را کم‌رنگ جلوه دهند.
(۴) در این دوره از یک سو به دلیل کم‌توجهی و بی‌مهری شاهان صفوی نسبت به شاعران و از سوی دیگر شاعرانوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند، شاعران به دربارهای هند روی آوردند.

۷۷- «بهزاد» از مفاخر هنری کدام دوره است؟

- (۱) دوره‌ی شاه عباس (۲) دوره‌ی شاه اسماعیل (۳) دوره‌ی شاهرخ میرزا (۴) دوره‌ی سلطان حسین بایقرا

محل انجام محاسبات

۷۸- عبارت زیر معرّف کیست؟

«سبک شعرش حدّ واسط سبک عراقی و سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه‌ی اصلی آن است.»

(۱) کلیم کاشانی (۲) بابافغانی شیرازی (۳) وحشی بافقی (۴) محتشم کاشانی

۷۹- بیت «باز این چه شورش است که در خلق عالم است / باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است» مطلع شعری است در قالب ..... که در قرن ..... سروده شده است.

(۱) ترجیع‌بند - دهم (۲) ترجیع‌بند - یازدهم

(۳) ترکیب‌بند - دهم (۴) ترکیب‌بند - یازدهم

۸۰- عبارت زیر معرّف کیست؟

«او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کاربردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. از ویژگی‌های عمده‌ی شعرش، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.»

(۱) بیدل دهلوی (۲) کلیم کاشانی

(۳) صائب تبریزی (۴) محتشم کاشانی

۸۱- واژه‌ی «جهان» در کدام بیت کاربرد مجازی ندارد؟

(۱) به آن‌ها بود سوداگر جوانی

(۲) رسول آمد رسالت‌ها رسانید

(۳) لعل سیرایش جهانی تشنه داشت

(۴) در جهانی که مست هشیار است

۸۲- واژه‌ی «نگین» در کدام بیت کاربرد مجازی دارد؟

(۱) که بودش نگینی بر انگشتری

(۲) بعد از این آسایش از دنیا نشاید چشم داشت

(۳) من آن نگین سلیمان به هیچ نستادم

(۴) هر که زین بر مرکب تن تنگ بست

۸۳- آرایه‌ی مجاز به کار رفته در کدام گزینه «مهم‌ترین نوع مجاز» به شمار می‌رود؟

(۱) زبان همه حرف‌گیران بیست

(۲) دمی نرگس از خواب نوشین بشوی

(۳) خنک آن که آسایش مرد و زن

(۴) فتادند در وی ملامت‌کنندگان

۸۴- در کدام گزینه آرایه‌ی «مجاز» به کار نرفته است؟

(۱) من بی‌مایه که باشم که خریدار تو باشم؟

(۲) ما را سری‌ست با تو که گر خلق روزگار

(۳) می‌درم جامه و از مدّعیان می‌پوشم

(۴) گلبرگ را ز سنبل مشکین نقاب کن

۸۵- در کدام گزینه «مجاز با علاقه‌ی شباهت» به کار نرفته است؟

(۱) تو سرو جویباری تو لاله‌ی بهاری

(۲) مرا در خانه سروی هست کاندل سایه‌ی قدّش

(۳) ای نسیم سحر! آرام‌گه یار کجاست؟

(۴) چو تنها ماند ماه سروبالا

تو یار غم‌گساری، تو حور دل‌ربایی

فراغ از سرو بستانی و شمشاد چمن دارم

منزل آن مه عاشق‌کش عیار کجاست؟

فشاند از نرگسان لؤلؤی لالا

۸۶- واژه‌ی «پیمان‌ه» در کدام گزینه کاربرد مجازی دارد؟

- (۱) می ریخت به پیمان‌ه و نوشید دگر بار
- (۲) آن چه او ریخت به پیمان‌ه‌ی ما نوشیدیم
- (۳) ز آن می خوردم که روح پیمان‌ه‌ی اوست
- (۴) تو و نوشیدن پیمان‌ه و خشنودی دل

۸۷- در کدام گزینه آرایه‌ی «تشبیه» وجود ندارد؟

- (۱) عیش این گلشن خماری بیش نیست
- (۲) ما و من آینه‌داری بیش نیست
- (۳) عیش این گلشن خماری بیش نیست
- (۴) ما و من آینه‌داری بیش نیست

۸۸- وزن کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) حلال است رفتن به صحرا ولیک
- (۲) نمی‌دانم این شب که چون روز شد
- (۳) چنان خوب رویی بدان دل‌ربایی
- (۴) بداندیش نادان که مطرود باد

۸۹- در کدام گزینه به هجاهای بیت «لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی» اشاره شده است؟

- (۱) -- UU -- UU -- UU -- UU
- (۲) UU -- UU -- UU -- UU
- (۳) -- U -- U -- U -- U
- (۴) UU -- UU -- UU -- UU

۹۰- کدام گزینه به مضمون بیت «آن نه خال است و زخندان و سر زلف پریشان / که دل اهل نظر برد که سَری است خدایی» اشاره ندارد؟

- (۱) شاهد آن نیست که مویّ و میانی دارد
- (۲) لطیفه‌ای است نهانی که حسن از آن خیزد
- (۳) از بتان آن طلب ار حسن شناسی ای دل
- (۴) نام تو شنیدم رخ خوب تو ندیدم

۹۱- کدام گزینه با بیت «سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد / که بدانست که در بند تو خوش تر که رهایی» متناسب نیست؟

- (۱) هر جانور که باشد بگریزد از بلایی
- (۲) اگر به صید روی وحشی از تو نگریزد
- (۳) خواهیم آزاد کن خواه قوی‌تر ببند
- (۴) وحشی از قید تو نگریزد ارش تیغ زنی

۹۲- مفهوم بیت «بیدل این کم‌همتان، بر عَزّ و جاه / فخرها دارند و عاری بیش نیست» با کدام بیت تناسب ندارد؟

- (۱) مرد، نام از عشق گیرد نه ز جاه
- (۲) وصل یوسف نهد دست به صد جان عزیز
- (۳) مرد را اعتبار در هنر است
- (۴) مردم از جهد شود عالم نز جامه و لاف

۹۳- بیت «لاله و گل زخمی خمیازه‌اند / عیش این گلشن خماری بیش نیست» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) خمیازه‌گشاید دهن زخم دلم باز
- (۲) ز سیل حادثه صحرا و کوه در سفر است
- (۳) ای که در نعمت و نازی به جهان غرّه مباش
- (۴) دامن‌کشان که می‌رود امروز بر زمین

پر کرد و به من داد و هم الحق چه به‌جا کرد
اگر از خمر بهشت است و گری باده‌ی مست
زان مست شدم که عقل دیوانه‌ی اوست
من و خاک در می‌خانه و بدنامی‌ها

(۲) شعله، طفل نی‌سواری بیش نیست

(۴) فرصت ما نیز باری بیش نیست

نه انصاف باشد که بی ما روند
کسی بازندان که باهوش بود
دریغ نیاید به هر کس نمایی
ندانم چه می‌خواهد از طرد من

۹۰- کدام گزینه به مضمون بیت «آن نه خال است و زخندان و سر زلف پریشان / که دل اهل نظر برد که سَری است خدایی» اشاره ندارد؟

- (۱) -- UU -- UU -- UU -- UU
- (۲) UU -- UU -- UU -- UU
- (۳) -- U -- U -- U -- U
- (۴) UU -- UU -- UU -- UU

۹۰- کدام گزینه به مضمون بیت «آن نه خال است و زخندان و سر زلف پریشان / که دل اهل نظر برد که سَری است خدایی» اشاره ندارد؟

- (۱) بنده‌ی طلعت آن باش که آنی دارد
- (۲) که نام آن نه لب لعل و خط زنگاریست
- (۳) کاین کسی گفت که در علم نظر بینا بود
- (۴) چون روی نمودی به از آنی که شنیدم

۹۱- کدام گزینه با بیت «سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد / که بدانست که در بند تو خوش تر که رهایی» متناسب نیست؟

- (۱) من خود بلای خویشم، از خود کجا گریزم؟
- (۲) که در کمند تو راحت بود گرفتاری
- (۳) مثل تو صیاد را کس نگریزد ز دام
- (۴) که گرفتار کمندت نکند یاد خلاص

۹۲- مفهوم بیت «بیدل این کم‌همتان، بر عَزّ و جاه / فخرها دارند و عاری بیش نیست» با کدام بیت تناسب ندارد؟

- (۱) در بر فرهاد، خسرو حامل (= گم‌نام) است
- (۲) این چه سودای محال است خریداران را؟
- (۳) کان گران‌مایه از پی گهر است
- (۴) جاهل از کسوت و لاف افسر کیهان نشود

۹۳- بیت «لاله و گل زخمی خمیازه‌اند / عیش این گلشن خماری بیش نیست» با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

- (۱) چون دیده بدان غمزه‌ی ناوک‌فکن افتد
- (۲) چه واکشیده‌ای ای خانمان خراب این‌جا
- (۳) که محال است در این مرحله امکان خلود (= جاودانگی)
- (۴) فردا غبار کالبدش در هوا رود

۹۴- مفهوم کدام گزینه از بیت «تا به کی نازی به حسن عاریت؟ / ما و من آیینهداری بیش نیست» دریافت می‌شود؟

- (۱) هر محبوب و معشوق نازنین، آیینهدار زیبایی ناپایدار خود در وجود ماست.
- (۲) زیبایی حقیقی از آن محبوب ازلی است و زیبایی آفریده‌ها فقط جلوه‌ای ناپایدار از اوست.
- (۳) جلوه‌ی جمال یار به آفریده‌ها عمر جاوید و زیبایی ابدی بخشیده است.
- (۴) ارزش وجودی محبوب، همانند پرتو زیبایی‌های ناپایدار در یک آینه است.

۹۵- مضمون کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) پیران تلاش رزق فزون از جوان کنند	(۲) حرص گدا شود طرف شام بیش‌تر
(۲) آدمی پیر چو شد، حرص جوان می‌گردد	(۳) خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد
(۳) نیست بساط جهان قابل دل‌بستگی	(۴) ریشه‌ی ما چون نفس در چمن دیگر است
(۴) ریشه‌ی نخل کهن‌سال از جوان افزون‌تر است	(۵) بیش‌تر دل‌بستگی باشد به دنیا پیر را

تاریخ

DriQ.com

۹۶- کدام‌یک از افراد زیر، مؤسس سلسله‌ای بود که امیران آن، مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت می‌شمردند؟

- (۱) طاهر بن حسین (۲) حسن بن زید (۳) یعقوب لیث (۴) اسماعیل سامانی

۹۷- پس از مرگ «مرداوایج»، قلمرو جانشینان وی به کدام مناطق محدود شد؟

- (۱) مازندران و گیلان (۲) ماوراءالنهر و خراسان
(۳) گرگان و طبرستان (۴) کرمان و سیستان

۹۸- کدام‌یک از وقایع زیر، در فاصله‌ی زمانی میان نبرد «قادسیه» و نبرد «جلولا» به وقوع پیوست؟

- (۱) پیروزی خیره‌کننده‌ی اعراب مسلمان بر رومیان در شام
(۲) بر تخت نشستن یزدگرد سوم
(۳) شکست اعراب مسلمان از سپاه ایران در جنگ جسر
(۴) تسخیر تیسفون به دست اعراب

۹۹- کدام گزینه درباره‌ی فعالیت‌های علمی «ابن سینا» درست است؟

- (۱) فلسفه‌ی مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه‌ی ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.
(۲) در طول زندگی خود بیش از ۱۰۰ اثر علمی بر جا گذاشت که نیمی از آن‌ها در موضوع فلسفه و نیمی در علوم دیگر است.
(۳) دائرةالمعارف پزشکی او با عنوان شفا، تا چندین قرن به عنوان یک منبع و مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.
(۴) کتاب دانشنامه‌ی علایی او، از بزرگ‌ترین دائرةالمعارف‌های علمی است که در آن علاوه بر فلسفه، به علوم طبیعی و ریاضی نیز پرداخته شده است.

۱۰۰- موارد زیر به ترتیب به اقدامات کدام‌یک از خلفای عباسی اشاره دارد؟

- (الف) مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.
(ب) عموهایش را که مدعی جانشینی بودند، از همه‌ی مناصب مهمی که داشتند، خلع کرد.
(ج) اداره‌ی امور خلافت را به برمکیان سپرد.

- (۱) منصور - سفاح - هارون (۲) مأمون - منصور - هارون
(۳) منصور - سفاح - مأمون (۴) مأمون - منصور - مأمون

۱۰۱- در سده‌های نخستین هجری، کدام بخش از جامعه‌ی ایران علاوه بر مشارکت در امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از

دوره‌ی باستان به دوره‌ی اسلامی ایفا کردند؟

- (۱) روحانیون (۲) نظامیان (۳) بازرگانان (۴) دهقانان

۱۰۲- کدام گزینه، ویژگی جنبش‌هایی است که به خون‌خواهی ابومسلم و یا تکریم خاطره‌ی او در ایران صورت گرفت؟

- (۱) سلطه‌ی خلفای عباسی را بر تمام مناطق ایران سست کردند.
(۲) با استناد به آیات قرآن و روایات پیامبر، بر برابری تمامی اقوام تأکید می‌کردند.
(۳) رهبران این جنبش‌ها دارای ترکیبی از عقاید دینی و فلسفی اسلامی و غیراسلامی بودند.
(۴) پس از پیروزی بر حاکمان دست‌نشانده‌ی عباسیان، حکومت‌های مستقل ایرانی را تأسیس کردند.

۱۰۳- کدام عبارات زیر، مربوط به تحولات دوران حکومت سلسله‌ی «آل بویه» است؟

(الف) شهر و شهرنشینی در قلمرو این سلسله گسترش یافت.

(ب) امیران و وزیران ایران دوست و فرهنگ‌پرور این سلسله، زحمات فراوانی برای ترویج زبان فارسی کشیدند.

(ج) مراسم عزاداری «امام حسین (ع)» در عاشورا و جشن عید «غدیرخیم» با شکوه و عظمت برگزار می‌شد.

(د) کتاب مشهور جغرافیایی «حدودالعالم من المشرق الی المغرب» در این دوره نگارش یافت.

(۱) الف - ج (۲) ب - د (۳) ب - ج (۴) الف - د

۱۰۴- کدام افراد، از جمله معروف‌ترین والیان اموی بودند که بر عراق و ایران فرمان راندند و به ایرانیان، خواه مسلمان و خواه غیرمسلمان ظلم زیادی کردند؟

(۱) یوسف بن عمر - زیاد بن ابیه

(۲) عمروعاص - حجاج بن یوسف ثقفی

(۳) عمرو بن حمق - عبیدالله بن زیاد

(۴) طارق بن زیاد - موسی بن نصیر

۱۰۵- کدام گزینه، از تحولات دوره‌ی ضعف و تجزیه‌ی خلافت عباسیان بود؟

(۱) احترام و جایگاه دینی خلفا در میان توده‌های مردم از میان رفت.

(۲) دامنه‌ی قدرت سیاسی و اداری خلفا به عراق و سرانجام شهر بغداد محدود شد.

(۳) امیران و سلاطین برخی از سلسله‌ها مانند غزنویان و خوارزمشاهیان، بر پایتخت عباسیان تسلط یافتند.

(۴) جمعی از فرماندهان ایرانی سپاه عباسیان، با عنوان «امیرالامراء» قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند.

جغرافیا

DriQ.com

۱۰۶- چرا بیش‌تر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل دریاها واقع شده‌اند؟

(۱) هوای گرم و مرطوب (شرجی)

(۲) خاک خوب جهت کشاورزی

(۳) ارزان بودن هزینه‌ی باربری و نیروی کار

(۴) وجود کشتی برای صدور محصولات

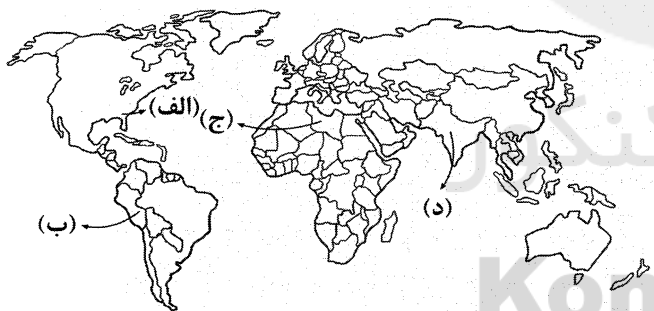
۱۰۷- براساس نقشه‌ی زیر، در گذشته بیش‌تر مزارع تک‌محصولی در کدام قسمت جهان احداث شده بود؟

(۱) الف

(۲) ب

(۳) ج

(۴) د

۱۰۸- به ترتیب در دهه‌ی ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز «کدام کشورهای جهان» و در تولید «چه محصولی»، به خودکفایی رسیدند؟

(۱) فیلیپین - پاکستان - گندم (۲) هند - پاکستان - برنج (۳) فیلیپین - پاکستان - برنج (۴) هند - پاکستان - گندم

۱۰۹- کدام گزینه درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را در رابطه با «کشت غله‌ی تجاری در جهان» به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) میانگین تولید سالانه‌ی غلات در جهان ۱/۵ میلیارد تن است که در سال‌های مختلف رو به افزایش فراوان می‌باشد.

(ب) بیش‌تر برنج دنیا در آسیای شرقی و جنوب‌شرقی کشت می‌شود.

(ج) مزارع غله‌ی تجاری معمولاً بسیار بزرگ‌اند و کاشت و برداشت محصول به صورت دستی و بسته‌بندی به صورت ماشینی انجام می‌شود.

(د) در کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی، آسیایی و آفریقایی، بخش عمده‌ی غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - غ (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - ص - ص - غ

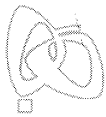
۱۱۰- کدام عامل باعث گسترش کشاورزی تجاری در جهان شده است؟

(۱) سود بیش‌تر و صادرات محصولات

(۲) استفاده از فناوری پیشرفته

(۳) گسترش استعمار در جهان

(۴) رشد جمعیت

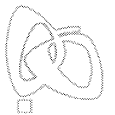

- ۱۱۱- کدام گزینه تعریف «فعالیت‌های نوع دوم اقتصادی» را به درستی بیان می‌کند؟
- (۱) در فرآیند آن‌ها خدماتی به دیگران ارائه می‌شود؛ مانند بانکداری، حمل و نقل و امور پزشکی و درمانی.
  - (۲) با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین یا دریا سر و کار دارد.
  - (۳) طی آن منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند.
  - (۴) فراهم‌کننده‌ی خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری اطلاعات است.
- ۱۱۲- کدام گزینه تعریف «چشم‌انداز» را به درستی آورده است؟
- (۱) نگاه به سکونتگاه شهری و روستایی در یک مکان
  - (۲) منظره‌ی قابل رؤیت از یک مکان
  - (۳) نشان تغییرات محیط طبیعی و انسانی در یک ناحیه
  - (۴) نگاه به شیوه‌ی زندگی مردم در یک ناحیه
- ۱۱۳- کدام قرون به «عصر اکتشافات جغرافیایی» معروف‌اند که تغییرهای تاریخی الگوهای زبانی در جهان هم در آن دوره آغاز شد؟
- (۱) ۱۴ و ۱۵ م (۲) ۱۳ و ۱۴ م (۳) ۱۵ و ۱۶ م (۴) ۱۶ و ۱۷ م
- ۱۱۴- به ترتیب در کدام یک از مناطق جهان خانواده‌ی زبانی «چینی - تبتی» و مهم‌ترین زبان خانواده‌ی «آفرو - آسیایی» رواج دارد؟
- (۱) آسیای شرقی - جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا
  - (۲) شمال شرقی آفریقا - آسیای جنوبی
  - (۳) آسیای جنوب شرقی - آسیای غربی
  - (۴) جنوب آفریقا - جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا
- ۱۱۵- کدام پدیده‌ی فرهنگی امروزه از کشور کانادا بین مردم ایالات متحده‌ی آمریکا و نواحی مرزی آن گسترش پیدا کرده است؟
- (۱) شیوه‌ی لباس پوشیدن
  - (۲) نوع غذای مخصوص در آن منطقه
  - (۳) نوعی رفتار خاص
  - (۴) ورزش هاکی

- ۱۱۶- کشورهایی که از قدرت مقاومت بیش‌تری برخوردار بودند، چگونه تحت سلطه‌ی کشورهای استعمارگر در می‌آمدند و کدام کشورها در این دسته قرار می‌گرفتند؟
- (۱) با استعمار فرانو و از طریق نفوذ نظامی و جغرافیایی کشورهای استعمارگر - کشورهای مثل چین و عثمانی
  - (۲) با استعمار نو و از طریق نفوذ نظامی و جغرافیایی کشورهای استعمارگر - ژاپن و ایران
  - (۳) به صورت مستقیم و از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی - کشورهای مثل عثمانی و ایران
  - (۴) به صورت غیرمستقیم و از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی - چین و ژاپن
- ۱۱۷- دولت‌های سکولار غربی، در ابتدا حرکت‌های پروتستانی را، برای ..... به خدمت گرفتند، آنان با ..... فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق ..... نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.
- (۱) شناخت حقیقت عالم در غرب - توزیع هدفمند علوم انسانی - وسایل ارتباط جمعی
  - (۲) حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار - تبلیغ مسیحیت - سازمان‌های فراماسونری
  - (۳) حذف نظام ارباب رعیتی در غرب - توزیع هدفمند علوم طبیعی - رسانه‌های گروهی
  - (۴) برای حذف بازار مصرف کشورهای غیرغربی - سازمان‌های فراماسونری - تبلیغ مسیحیت
- ۱۱۸- به ترتیب، موارد زیر را از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.
- الف) حرکت‌های پروتستانی، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.
- ب) در دو سده‌ی نوزدهم و بیستم، فرهنگ کشورهای غیرغربی در حاشیه‌ی روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی، تثبیت شد.
- ج) مسلمانان آسیای جنوب شرقی فارغ از قدرت سیاسی اسلام، از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند.
- د) فرهنگ ایرانی به رغم پیروزی یونانیان، در دوره‌ی حاکمیت سلوکیان، هویت خود را حفظ کرد.
- (۱) غ - غ - ص - ص (۲) غ - ص - ص - ص (۳) ص - غ - غ - غ (۴) ص - ص - غ - غ

۱۱۹- هر یک از عبارات‌های زیر، به ترتیب، نتیجه و پیامد کدام عوامل بوده‌اند؟

- باعث می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد.

- تربیت نخبگان کشورهای غیرغربی، بیش‌تر از این طریق انجام می‌شود.

- آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

- آن‌ها نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

(۱) خودباختگی فرهنگی - امپراتوری رسانه‌ای - شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای - کشورهای استعمارزده

(۲) جهانی شدن - توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی - شکل‌گیری بازارهای مشترک منطقه‌ای - جنگ‌های صلیبی

(۳) جهانی شدن - وسایل ارتباط جمعی جهانی - صنعت ارتباطات - کشورهای استعمارگر

(۴) خودباختگی فرهنگی - تثبیت مرجعیت علمی غرب - با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی - دولت، ملت‌ها

۱۲۰- موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها آمریکا، در عرصه‌ی رسانه، موجب شده است تا بسیاری از ناظران از ..... نیز سخن بگویند.

از این منظر، ..... تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کم‌تر توسعه‌یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند؛ زیرا منابع و امکانات لازم برای ..... را ندارند.

(۱) جهانی شدن - شبکه‌های عظیم اطلاعاتی - حفظ استقلال اقتصادی کشورشان

(۲) امپراتوری فرهنگی - امپراتوری رسانه‌ای - توسعه‌ی صنعت ارتباطات کشورشان

(۳) امپراتوری رسانه‌ای - امپراتوری فرهنگی - حفظ استقلال فرهنگی خود

(۴) خودباختگی فرهنگی - شرکت‌های بین‌المللی - رسیدن به استقلال اقتصادی خود

۱۲۱- به ترتیب، مفاهیم «سازوکارهای دموکراسی»، «جهانی شدن»، «صنعت ارتباطات» و «علوم انسانی غربی» با کدام‌یک از عبارات‌های زیر، مرتبط می‌باشد؟

الف) در حال ایجاد نظمی نوین است که جریان‌های نیرومند تجارت و تولید بین‌المللی، آن را به پیش می‌راند.

ب) بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف این پدیده می‌شود.

ج) ابزار جدیدی است که غرب به یاری آن، مدیریت انتقال فرهنگ خود را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد.

د) حیات و زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار و دنیوی تعریف می‌کنند.

(۱) الف - ج - د - ب (۲) ب - الف - ج - د (۳) الف - د - ج - ب (۴) ب - ج - الف - د

۱۲۲- بلوک شرق و غرب به ترتیب شامل چه کشورهایی بود و این چالش و نزاع تا چه زمانی ادامه یافت؟

(۱) بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپایی شرقی و چین بود و بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر می‌گرفت - تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت.

(۲) شامل نظام‌های سرمایه‌داری بود و دیگری، جوامع سوسیالیستی را دربر می‌گرفت - تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۱۹ م ادامه یافت.

(۳) بلوک شرق شامل آمریکا و اروپای شرقی بود ولی بلوک غرب شامل شوروی سابق و چین بود - تا زمان فروپاشی بلوک غرب در سال ۱۹۱۹ م ادامه یافت.

(۴) شامل شوروی سابق و اروپای غربی بود و دیگری جوامع کمونیستی و سوسیالیستی را دربر می‌گرفت - تا زمان فروپاشی بلوک غرب در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت.

۱۲۳- به ترتیب، در رابطه با بلوک شرق و غرب و چالش و نزاع آن دو، کدام‌یک از عبارات‌های زیر، نادرست است و بعد از کدام انقلاب، طرفداران و منتقدان نظریه‌های لیبرالیستی در دو طرف راست و چپ مجلس، قرار گرفتند؟

(۱) چالش بلوک شرق و غرب، در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در ۱۹۹۱ م ادامه یافت و این دو بلوک نیز، به فرهنگ واحدی تعلق داشتند - انقلاب آمریکا

(۲) بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت، جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند که آمریکا و شوروی در کانون این دو قطب قرار داشتند - انقلاب چین

(۳) چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف پدید آمد، نه از نوع چالش‌هایی که درون یک فرهنگ و تمدن واحد شکل می‌گیرد - انقلاب فرانسه

(۴) این چالش، چالش منطقه‌ای نبود بلکه چالش جهانی بود که تا فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت - انقلاب روسیه

۱۲۴- با توجه به اندیشه‌ها و دیدگاه‌های مارکس، به ترتیب:

- وی در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم به نقد چه چیزی پرداخت؟

- از نظر وی، چالش‌های جامعه‌ی سرمایه‌داری، چگونه قابل حل بود؟

- جامعه‌ی آرمانی مورد نظر مارکس، چه صورتی پیدا می‌کرد؟

- رویکرد نظری مارکس نسبت به عالم، چگونه بود؟

(۱) لیبرالیسم سیاسی - رشد مالکیت خصوصی - سوسیالیستی و کمونیستی - معنوی

(۲) لیبرالیسم اقتصادی - با یک انقلاب - سوسیالیستی و کمونیستی - سکولار

(۳) لیبرالیسم متأخر - در چارچوب فردگرایی لیبرالیستی - لیبرالیستی و سرمایه‌داری - دنیوی

(۴) لیبرالیسم متقدم - با شعار آزادی اقتصادی - لیبرالیستی و سرمایه‌داری - معرفتی

۱۲۵- لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را ..... می‌نامند. این لیبرالیسم با تکیه بر شعار ..... راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرده

و ..... را نادیده گرفته بود. بدین ترتیب، نخستین چالش که ..... است، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

(۱) لیبرالیسم متأخر - آزادی معنوی - آزادی دنیوی - بحران معرفتی و معنوی

(۲) لیبرالیسم اقتصادی - عدالت و به ویژه عدالت اقتصادی - آزادی - چالش فقر و غنا

(۳) لیبرالیسم سیاسی - عدالت اجتماعی - عدالت اقتصادی - بحران معرفتی و معنوی

(۴) لیبرالیسم اولیه - آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی - عدالت - چالش فقر و غنا

DriQ.com

فلسفه

۱۲۶- کدام گزینه درباره‌ی «شناخت» درست است؟

(۱) خودش می‌تواند موضوع خودش باشد.

(۲) نمی‌تواند یک موضوع فلسفی باشد.

(۳) تنها به امور محسوس تعلق می‌گیرد.

(۴) اگر چیزی موضوعش نباشد وجود ندارد.

۱۲۷- در کدام گزینه نسبت به سایر گزینه‌ها، امور غیرمادی بیش تری ذکر شده است؟

(۱) هوا - اکسیژن - نور

(۲) سلول - ریشه‌ی گیاه - آب

(۳) دیو - شاهنامه - فردوسی

(۴) خدا - پیامبر - امام

۱۲۸- کدام گزینه از نظر «معرفت‌شناسی» با بقیه‌ی گزینه‌ها تفاوت بنیادین دارد؟

(۱) انسان فقط می‌تواند امور محسوس و قابل تجربه‌ی حسی را بشناسد.

(۲) ذهن انسان پیش از تجربه مانند لوحی سفید خالی از شناخت است.

(۳) شناخت انسان همواره در معرض خطاست، چون حس خطاپذیر است.

(۴) ذات اشیاء، یعنی اشیاء آن‌چنان که هستند با تجربه قابل شناخت نیست.

۱۲۹- می‌توان گفت شناخت انسان از خود و پیرامونش ..... نیست.

(۱) خطاپذیر

(۲) تدریجی

(۳) محدود

(۴) بدیهی

۱۳۰- این‌که ما با عمل آموختن و یادگیری در مسیر شناخت پیش می‌رویم، یعنی .....

(۱) شناخت ما از جهان محدود است.

(۲) شناخت ما از جهان به تدریج حاصل می‌شود.

(۳) ما درباره‌ی اموری برتر از حواس نیز می‌اندیشیم.

(۴) ما نسبت به شناخت‌های قبلی خود نمی‌توانیم مطمئن باشیم.

۱۳۱- کدام گزینه تعریف مناسب‌تری برای «معرفت‌شناسی» است؟

(۱) یک علم بدیهی است که بخشی از فلسفه است.

(۲) در ضمن مباحث فلسفی بود که امروزه مستقل شده است.

(۳) دانشی است در پی توضیح عقلانی خود شناخت.

(۴) علمی است که چپستی و امکان معرفت را بررسی می‌کند.

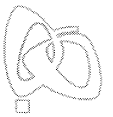
۱۳۲- انکار یا اثبات اعتقاد به اصالت شناخت تجربی، از طریق تجربه ممکن ..... چون .....

(۱) است - تنها تجربه می‌تواند محک مناسبی برای تجربه باشد.

(۲) نیست - عقل را نمی‌توان با محک تجربه سنجید.

(۳) است - تجربه ملاک درستی یا نادرستی یک نظریه است.

(۴) نیست - شناخت هیچ ارتباطی با تجربه ندارد.

۱۳۳- نظر یک شکاک در مورد شناخت مثل ادعای یک ..... .

- (۱) دروغگو در مورد دروغگویی اش است.
(۲) راستگو در مورد راستگویی اش است.
(۳) فیلسوف در مورد معرفت است.
(۴) سقراط در مورد وجود خداست.

۱۳۴- کسی که معتقد باشد خدا شناختنی نیست، ..... .

- (۱) شناخت محسوس را معتبر می‌داند.
(۲) به ماوراءالطبیعه معتقد نیست.
(۳) شکاک مطلق است.
(۴) اصل شناخت را بدیهی نمی‌داند.

۱۳۵- کدام گزینه بدیهی نیست؟

- (۱) اصل معرفت (۲) امکان معرفت (۳) محتوای معرفت (۴) معنای معرفت

۱۳۶- انسان معرفت و شناخت خود را همواره افزایش داده است، چون ..... .

- (۱) وجود اشتباه را به معنای ناتوانی در شناخت پنداشته است.
(۲) در دانسته‌ها و معرفت خود همواره تردید و شک داشته است.
(۳) تجربه و عقل را در کنار هم برای شناخت به کار گرفته است.
(۴) موضوعات شناسایی اش را چنان‌که هستند نشانخته است.

۱۳۷- کدام گزینه بهترین نشانه برای این است که انسان می‌تواند جهان پیرامونش را بشناسد؟

- (۱) وجود حقیقت و واقعیت (۲) پیشرفت‌های علمی (۳) خطاپذیری حواس (۴) محدود بودن شناخت

۱۳۸- این‌که کسی نداند شناخت به چه معنی است، ..... .

- (۱) نشان می‌دهد که برخی شناخت را بدیهی نمی‌دانند.
(۲) به راحتی با بیان معادل به شناخت آگاه می‌شود.
(۳) به مرحله‌ی شکاکیت مطلق رسیده که یک تناقض است.
(۴) نمی‌تواند به محدودیت و تکامل شناخت معتقد باشد.

۱۳۹- کدام گزینه یک پرسش «معرفت‌شناسانه» است؟

- (۱) شناخت به چه معنی است و چه معادلی برای آن صحیح است؟
(۲) چرا شناخت، معنا و امکان آن، نه اثبات‌شدنی و نه انکارشدنی هستند؟
(۳) کدام بخش از فلسفه با شناخت‌شناسی ارتباط بیش‌تری دارد؟
(۴) چرا نظریه‌ی معرفت امروزه شاخه‌ی مستقلی از فلسفه است؟

۱۴۰- این‌که نیمه‌ی عمر علم همواره در حال کم‌تر شدن است، نشان می‌دهد که ..... .

- (۱) علم و دانش‌های قدیمی بی‌اعتبار هستند.
(۲) شناخت انسان از جهان همواره خطا است.
(۳) انسان توانایی شناخت پیرامون خود را دارد.
(۴) تحولات شگرفی در آینده‌ی جهان وجود خواهد داشت.

روانشناسی

DriQ.com

۱۴۱- مرحله‌ی آخر حل مسئله چه نام دارد و پرسش «دلیل بی‌عدالتی و نابرابری اجتماعی چیست؟» چه نوع مسئله‌ای است؟

- (۱) بازیابی و اصلاح راه‌حل - بد تعریف شده
(۲) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - بد تعریف شده
(۳) بازیابی و اصلاح راه‌حل - خوب تعریف شده
(۴) انتخاب راه‌حل‌های جایگزین - خوب تعریف شده

۱۴۲- جمله‌ی «درک حقایق پیچیده‌ی جهان هستی برای فیلسوف راحت است، اما برای افراد عادی، مسئله است» به کدام ویژگی مسئله اشاره دارد؟

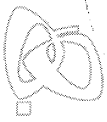
- (۱) مسئله هدفمند است.
(۲) مسئله یک فرآیند و جریان تحت کنترل است.
(۳) در مسئله، توانمندی‌های ما محدود است.
(۴) در مسئله، موقعیت فعلی یا مبدأ باید مشخص باشد.

۱۴۳- در کدام گزینه امکان شکل‌گیری «حافظه‌ی کاذب» بیش‌تر است؟

- (۱) علی در هنگام خواندن شعر حافظ، دو بیت آن را جا می‌اندازد.
(۲) حسین به علت صدمه‌ی مغزی، خاطرات دوران تحصیل خود را به یاد نمی‌آورد.
(۳) سارا تصادفی را که شاهدش بوده است را با جزئیات دقیق برای دوستش تعریف می‌کند.
(۴) مائده نتوانست آخر کتاب رمان دوستش را بخواند، اما وقتی دوستش در مورد آن از او سؤال کرد، پایان غم‌انگیزی را توصیف کرد.

۱۴۴- کدام گزینه در رابطه با آزمایش «ابینگهوس» و نتایج آن نادرست است؟

- (۱) مجموعه‌ای از واژگان با معنا را حفظ کرد - با گذشت زمان، بعضی از واژگان فراموش شدند.
(۲) آزمایش او جهت بررسی اثر تداخل بود - بیش‌ترین مقدار فراموشی چند روز بعد از یادگیری است.
(۳) سعی کرد مجموعه‌ای از واژگان مانند ساد و سیت را حفظ کرده و به خاطر آورد - آزمایشات او نتیجه‌ای دربر نداشت.
(۴) آزمایش جالبی درباره‌ی یکی از عوامل مؤثر بر ایجاد فراموشی انجام داد - در ساعت‌های اولیه بعد از یادگیری فراموشی رخ نمی‌دهد.

۱۴۵- کدام گزینه در رابطه با «نشانه‌های بازیابی» صحیح است؟

- (۱) درونی ← حسی بیرونی ← معنایی
(۲) بیرونی ← حسی بیرونی ← معنایی
(۳) بیرونی ← غیرمعنایی درونی ← معنایی
(۴) درونی ← معنایی بیرونی ← معنایی

۱۴۶- کدام مسئله‌ی زیر از نوع «بد تعریف‌شده» است و دلیل آن چیست؟

- (۱) بزرگ‌ترین قاره‌ی جهان چه نام دارد؟ - زیرا علل متعددی دارد.
(۲) چرا دوست سارا با او قهر است؟ - زیرا دلیل آن کاملاً مشخص است.
(۳) دلیل کم بودن انگیزه‌ی پیشرفت در انسان‌ها چیست؟ - زیرا علل متعددی دارد.
(۴) علت سکنه‌ی خون‌ریزی چیست؟ - زیرا کاملاً استاندارد است.

۱۴۷- عبارت «قبل از حل مسئله، باید خود مسئله مشخص شود»، مربوط به مرحله‌ی چندم از حل مسئله است و کدام کار باعث می‌شود تا ملاک

روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم؟

- (۱) مرحله‌ی اول - ارزیابی راه‌حل
(۲) مرحله‌ی دوم - بازبینی و اصلاح راه‌حل
(۳) مرحله‌ی اول - انتخاب راه‌حل‌های جایگزین
(۴) مرحله‌ی دوم - ارزیابی راه‌حل

۱۴۸- کدام دو عبارت زیر در رابطه با «تأثیر تجربه‌ی گذشته بر حل مسئله» صحیح هستند؟

- (۱) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را اثر نهفتگی می‌گویند - اثر تجربه‌ی گذشته همیشه آسان کردن راه‌حل است.
(۲) تجربه‌ی گذشته در صورت بازبینی، راه‌گشای مفیدی خواهد بود - کسی که دوچرخه‌سواری می‌داند، موتورسواری را زودتر یاد می‌گیرد.
(۳) مهم‌ترین دلیل عدم موفقیت برخی افراد در حل مسئله، پیروی صرف از تجربه‌ی گذشته است - تنها عامل مؤثر در حل مسئله، تجربه‌ی گذشته است.
(۴) به نادیده گرفتن حل مسئله برای زمانی کوتاه، انتقال می‌گویند - کسی که روش‌های حل مسئله را می‌داند، در موقعیت‌های جدید از آن‌ها برای حل مسئله استفاده می‌کند.

۱۴۹- علی برای آموزش مفهوم دایره، ابتدا نخ‌ی را به شکل بیضی در می‌آورد، سپس آن را خم می‌کند تا شبیه دایره شود و تفاوت این دو را به برادر

کوچک‌ترش می‌آموزد، علی از چه روشی استفاده کرده است؟

- (۱) بسط معنایی (۲) ساماندهی مطالب (۳) رمزگردانی معنادار (۴) تمایزبخشی

۱۵۰- در هنگام یادآوری کدام جفت از واژگان زیر احتمال خطا کم‌تر خواهد بود؟

- (۱) باران - سفر (۲) نارنگی - ساندویچ (۳) پارچه - لباس (۴) کامپیوتر - چرخ

آزمون‌های سراسری گاج

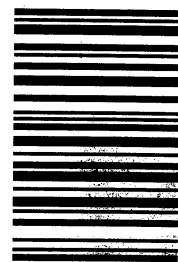
گزینه‌درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۶

جمعه ۹۷/۱۱/۱۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه یازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۵۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

مدت پاسخگویی	شماره سؤال		تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
	تا	از			
۱۵ دقیقه	۱۵	۱	۱۵	فارسی ۲	۱
۱۵ دقیقه	۳۰	۱۶	۱۵	عربی، زبان قرآن ۲	۲
۱۵ دقیقه	۴۵	۳۱	۱۵	دین و زندگی ۲	۳
۱۵ دقیقه	۶۰	۴۶	۱۵	زبان انگلیسی ۲	۴
۲۰ دقیقه	۷۵	۶۱	۱۵	ریاضی و آمار ۲	۵
۲۰ دقیقه	۹۵	۷۶	۲۰	علوم و فنون ادبی ۲	۶
۱۰ دقیقه	۱۰۵	۹۶	۱۰	تاریخ ۲	۷
۱۰ دقیقه	۱۱۵	۱۰۶	۱۰	جغرافیا ۲	۸
۱۰ دقیقه	۱۲۵	۱۱۶	۱۰	جامعه‌شناسی ۲	۹
۱۵ دقیقه	۱۴۰	۱۲۶	۱۵	فلسفه	۱۰
۱۰ دقیقه	۱۵۰	۱۴۱	۱۰	روان‌شناسی	۱۱

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعتی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	شاهو مرادیان	حسام حاج مؤمن - سید مهدی میرفتحی منیژه خسروی
دین و زندگی	سید هادی هاشمی	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد	پرینسا فیلو
ریاضی و آمار	محمد یگانه - علی منظمی	ندا فرهنگی پگاه افتقار - سودابه آزاد
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی نصیبه کلاتری - مریم پارسائیان
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان‌پور سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان
جامعه‌شناسی	سیروس نبی‌زاده	آناهیتا احسانی - سارا صدری سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی
فلسفه	سید حسام‌الدین جلالی طهرانی	عماد صفرنژاد - مریم پارسائیان نصیبه کلاتری
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - نصیبه کلاتری فاطمه ساریخانی - مریم پارسائیان

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

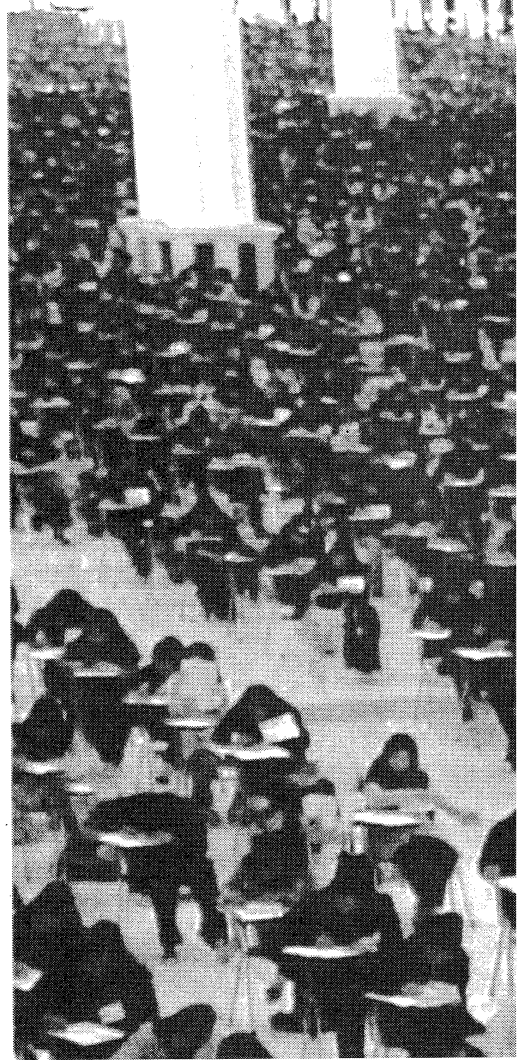
مدیر فنی: مهرداد شمسی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدی

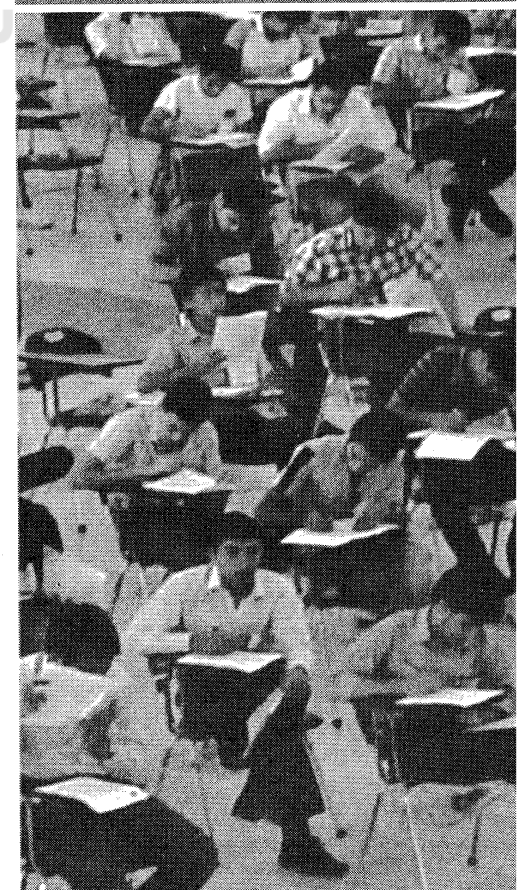
امور چاپ: عباس جعفری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،
صدای دانش‌آموز است.

۱۵ ۴ مفهوم بیت سؤال: نکوهش بی حاصلی

مفهوم گزینه‌ی (۴): ستایش بی‌حاصلی / بی‌حاصلی موجب عافیت و مصونیت است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) توصیف هراس و ناامیدی سواران
- (۲) سپری شدن بی‌نتیجه‌ی عمر در راه تربیت افراد ناشایست
- (۳) دشواری‌های راه عشق

زبان عربی

درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا گفت‌وگو یا مفهوم مشخص کن (۲۳ - ۱۶):

۱۶ ۴ هذا الطائر: این پرنده [رد گزینه (۱)]

سَمِّي: نامیده شده است؛ فعل ماضی مجهول است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
طَنَانًا: مرغ مگس [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

يُسْمَع: شنیده می‌شود؛ فعل مضارع مجهول است. [رد سایر گزینه‌ها]
طنين: صدایی؛ مفرد است. [رد گزینه (۲)]

سرعة حركة جناحيه: سرعت حرکت بال‌هایش [رد سایر گزینه‌ها]

۱۷ ۲ حاولت: تلاش کردی، تلاش کنی؛ فعل ماضی است که چون

فعل شرط واقع شده، می‌تواند مضارع ترجمه شود. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
ما قدرت: نمی‌توانی؛ فعل ماضی منفی است که چون جواب شرط واقع شده، می‌تواند مضارع ترجمه شود. [رد گزینه (۳)]

يحرّك: حرکت می‌دهد؛ فعل متعدی است و مفعول می‌خواهد. [رد گزینه (۴)]
ثمانين: هشتاد [رد گزینه (۱)]

في الثانية الواحدة: در (یک) ثانیه؛ «الواحدة» عدد اصلی است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

۱۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) كان له: داشت (فعل‌های دیگر هم براساس سیاق جمله که گذشته است، «كان» در ابتدای جمله آمده)، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شوند ← می‌پرید / باز می‌کرد.

(۲) الحيات: مارها / فعل‌ها هم جمع ترجمه می‌شوند (می‌گذارند - می‌ایستند).
(۳) أكبر: بزرگ‌تری

۱۹ ۳ «يُخَدِّثُ» به معنای «پدید می‌آورد» با «يُوجَدُ» مترادف است،

اما «يُوجَدُ» به معنای «یافت می‌شود، وجود دارد» مترادف آن نیست.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) به حرکت درآمدن ≠ ایستادن (۲) می‌داند = می‌داند
- (۴) می‌سازد = می‌سازد

۲۰ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) العلماء: جمع مکسر (مفرد ← العالم: دانشمند) / أنواع: جمع مکسر (مفرد ← نوع) / بحار: جمع مکسر (مفرد ← بحر: دریا) / الملايين: جمع مکسر (مفرد ← المليون) = ۴ جمع مکسر داریم. «الكائنات» جمع مؤنث سالم است.
(۲) الطيور: جمع مکسر (مفرد ← الطير: پرنده) / بقايا: جمع مکسر (مفرد ← بقية) = ۲ جمع مکسر داریم.

(۳) زعانف: جمع مکسر (مفرد ← زعنفة: باله) = ۱ جمع مکسر وجود دارد.

(۴) الرمال: جمع مکسر (مفرد ← الرمل: شن، ماسه) / أقدام: جمع مکسر (مفرد ← قدم: پا) = ۲ جمع مکسر وجود دارد.

فارسی

۱ ۳ معنی درست واژه‌ها: اعطا: واگذاری، بخشش، عطا کردن / جنون: شیفتگی، شیدایی، شوریدگی / غیرت: حمیت، رشک بردن، تعصب / چنبر: چنبره، گردن‌بند، طوق، حلقه

۲ ۳ معنی درست واژه‌ها: افسر: تاج و کلاه پادشاهان، صاحب منصب / تفریط: کوتاهی کردن در کاری (افراط: زیاده‌روی)

۳ ۳ املاي درست واژه: صفيّر: بانگ و فریاد، آواز (سفیر: فرستاده)

۴ ۱ املاي درست واژه: التهاب: برافروختگی، زبانه و شعله‌ی آتش

۵ ۱ واژه‌ی «امروز» در این گزینه «مضاف‌الیه» است، اما در سایر گزینه‌ها نقش قیدی دارد.

۶ ۳ ترکیب اضافی: محو خود / بی‌قرار خود (۲ محور)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ستم چرخ / گوش‌مال پدر / خیرخواهی پسر (۳ مورد)

(۲) ناله‌ی عاشق / دل کوه / ره صحرا (۳ مورد)

(۴) نور بصیرت / اهل دل / وصل سوخته‌جانان (۳ مورد)

۷ ۲ وابسته‌ی پیشین: آن روی / کدام شبم / کدام صبر / چه طاقت / کدام عقل / چه هوش (۶ مورد)

۸ ۳ شاخص: میرزا سعید حکیم

۹ ۳ استعاره: این‌که زلف معشوق از درد اسیران آگاه شده باشد، تشخیص و استعاره است.

واج‌آرایی: تکرار مصوّت بلند «ا» (۶ بار) و صامت «ر» (۶ بار)

حسن تعلیل: شاعر دلیل پریشانی زلف معشوق را آگاهی یافتنش از درد عاشقان می‌داند.

تشبیه: زلف معشوق به مارگزیده

۱۰ ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جناس تام: چین (نام کشوری در شرق)، چین (پیچ و تاب و شکن)

(۲) تشبیه: هندوی زلف

(۴) جناس ناقص: خط، خطا، [خطه]

۱۱ ۲ واژه‌ی «گران» در گزینه‌ی (۲) به معنی «سنگین» و در سایر گزینه‌ها به معنی «پر بها» است.

۱۲ ۳ واژه‌ی «بار» در گزینه‌ی (۳) به معنی «محموله» و در سایر گزینه‌ها به معنی «اجازه» است.

۱۳ ۴ مفهوم گزینه‌ی (۴): پاک‌بازی و جان‌فشانی عاشقانه / تقدیرگرایی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا

۱۴ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): نفی اتکا به اصالت خانوادگی و توصیه به همت و خوداتکایی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ستایش نیکویی ممدوح

(۲) نکوهش خیانت / وفاداری نشانه‌ی آزادگی است.

(۴) برتری دانش بر ثروت / بهترین میراث، علم است.

۲۱ ۱ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) باله ماهی: از اعضای بدن پرنده است که با آن پرواز می‌کند (نادرست است و به جای آن «جناح: بال» درست است).
- (۲) چتر: وسیله‌ای است که انسان را از پرتوهای خورشید یا هنگام بارش باران حفظ می‌کند.
- (۳) تماشاگر: کسی است که به دیدن مسابقات ورزشی می‌رود.
- (۴) دارکوب: پرنده‌ای که بر تنه‌های درختان ضربه می‌زند تا لانه‌ای در آن‌ها بسازد.

۲۲ ۴ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) نتیجه مسابقه چیست؟ - دو هفته قبل مساوی شدند!
  - (۲) کدام‌یک از دو تیم قوی‌تر است؟ - یکی از مهاجمان تیم «السعادة»!
  - (۳) این مسابقه بین چه کسانی است؟ - در آن ورزشگاه!
  - (۴) چرا داور گل را نپذیرفت؟ - شاید به دلیل آفساید!
- ۲۳ ۳ ترجمه عبارت: دانشمندی که از علم او بهره برده می‌شود، از هزار عابد بهتر است.

مفهوم: اصل مهم نفع رساندن به مردم است و علم و عبادت به تنهایی ارزشی ندارند. این با مفهوم بیت که مطابقت میان سخن و عمل عالمان را می‌رساند، متفاوت است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) هر دارای دمی فخرفروشی می‌کند!
  - (۲) «اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می‌کنید.»
  - (۴) «چه بسا چیزی را ناپسند بدارید و آن برای شما خوب است.»
- متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سوالات پاسخ بده (۲۷ - ۲۴):

از نشانه‌های تأثیر زبان فارسی بر عربی، ورود واژگان و الفاظ فارسی در زبان عربی است. اما عرب‌ها آن الفاظ را همان‌طور که بوده است، بر زبان نیاورده‌اند؛ بلکه آن‌ها را با روش‌های مختلفی عربی کرده‌اند و چه بسا تلاش کرده‌اند لفظ را اگر هماهنگ با ساختار و صداهای کلمات عربی باشد، به حالت خودش باقی گذارند. و این‌چنین آن الفاظ عربی شده‌اند و طبیعی بوده که آن کلمات عربی شده پس از این‌که شکل الفاظ عربی را به خود گرفت، در متن قرآن کریم وارد شوند. پس مبادله زبانی مانند یک قانون اجتماعی بین زبان‌های مختلف جهان جاری است و زبان عربی (نیز) از این قانون مستثنی نمی‌شود؛ به طوری که عربی با دو زبان فارسی و یونانی آمیخته شده است و الفاظ بسیاری از این دو زبان وارد این زبان شده است.

۲۴ ۴ [گزینه] درست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه: عرب‌ها تلاش کرده‌اند الفاظ واردشده را اگرچه مخالف ساختار زبان عربی باشند، تغییر دهند.

در متن گفته شده که عرب‌ها الفاظ واردشده را اگر موافق با ساختار عربی باشند، حفظ می‌کنند. پس اگر مخالف باشند، آن‌ها را تغییر می‌دهند.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) عرب‌ها الفاظ فارسی واردشده را همان‌طور که در اصل بوده است، بر زبان آورده‌اند.

(۲) زبان فارسی فقط به یک شکل بر عربی تأثیر گذاشته است.

(۳) ورود کلمات عربی شده به قرآن کریم عجیب است.

۲۵ ۲ ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) مبادله زبانی قانونی است که همه زبان‌های جهان، جز عربی را دربر می‌گیرد.
- (۲) از نشانه‌های مبادله زبانی میان زبان‌ها ورود واژگان از زبانی به [زبان] دیگری است.
- (۳) الفاظ عربی بسیاری به یونانی منتقل شده است.
- (۴) کلمات عربی شده از زبان فارسی در قرآن کریم نیست.

۲۶ ۴ «الكلمات المعرّبة» یعنی «کلمات عربی شده» و با توجه به این معنی «المُعَرَّبَة» به صورت اسم مفعول صحیح است و اسم فاعل غلط است.

۲۷ ۳ «تلك» مفعول برای فعل «ما نطقوا» و «اللغوي» صفت برای موصوف «التبادل» است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۳۰ - ۲۸):

۲۸ ۱ فعل مضارع بعد از حروف «أَنْ، كَيْ، لَيْ، لِ، حَتَّى» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. «لَنْ أُنْسِي» معادل مستقبل منفی و «فَعَلَ» فعل ماضی است.

ترجمه: آن چه را که پدر و مادرم در کودکی‌ام انجام دادند، فراموش نخواهم کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) أَنْ يَسْمَعُ: مضارع التزامی

ترجمه: «نادان قبل از این‌که سخنی را بشنود، با گوینده مخالفت می‌کند.»

(۳) حَتَّى تُنْفِقُوا: مضارع التزامی

ترجمه: «به نیکی نخواهید رسید تا این‌که از آن چه دوست دارید، انفاق کنید.»

(۴) لَكِي تَقْرَأُ: مضارع التزامی

ترجمه: به کتابخانه رفت تا درس بخواند.

۲۹ ۲ در این گزینه نه اسم معرفه به «أَل» وجود دارد و نه اسم علم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سعيداً ← اسم علم (معرفه) (۳) الطيور ← معرفه به «أَل»

(۴) التمساح ← معرفه به «أَل» / تنظيف، أسنان و ه ← معرفه هستند.

۳۰ ۴ فعل «تفعل» بعد از «ما» آمده و فعل شرط است. جواب شرط هم جمله‌ای اسمیه است که با حرف «فَ» شروع شده است. معنای جمله نیز شرط را می‌رساند.

ترجمه: هر چه از کارهای نیک انجام بدهی، قطعاً خداوند بدان داناست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «ما» نافییه و به معنای «نیست» می‌باشد.

ترجمه: هیچ مردی نیست که نهالی بکارد، مگر این‌که صدقه‌ای با آن برای او باشد.

(۲) «ما» اسم موصول و به معنای «آن چه، چیزی» می‌باشد.

ترجمه: انجام بده آن چه از کارهای خیر دوست داری.

(۳) «ما» قبل از فعل ماضی، حرف نفی است.

ترجمه: هواپیما دیر به فرودگاه نرسید.

دین و زندگی

۳۱ ۱ حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «وقتی می‌توانید به عهد خود با

قرآن وفادار بمانید که پیمان‌شکنان را تشخیص دهید؛ و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش‌کنندگان قرآن را بشناسید.»

۳۲ ۳ مقصود امام رضا (ع) از بیان حدیث سلسله الذهب این بود که

توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر می‌گردد.

۴۴ ۴ نخستین بار کلمه‌ی شیعه را رسول خدا (ص) در سخنان خود استفاده کرده است. ایشان فرمودند: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد، شیعیان و پیروان او رستگارد و در روز قیامت اهل نجات‌اند.» شیعه مسلمانی است که به فرمان خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین علی (ع) را جانشین پیامبر (ص) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

۴۵ ۲ امام علی (ع) در پاسخ به پیشنهاد بقای معاویه در جایگاهش و عدم جنگ با او فرمود: «به خدا سوگند حتی برای دو روز نیز او را به کار نخواهم گماشت و من هیچ‌گاه گمراه‌کنندگان را کارگزار خود قرار نخواهم داد.»

زبان انگلیسی

۴۶ ۱ اوه نه! یادم رفته است تکالیفم را بیاورم! چه کار خواهیم کرد؟ این دومین باری است [که] امسال تکالیفم را فراموش کرده‌ام!

توضیح: در جای خالی اول از زمان حال کامل (have / has + p.p.) برای اشاره به عملی استفاده شده که در گذشته انجام شده، ولی آثار آن تاکنون ادامه دارد. در جای خالی دوم، از زمان حال کامل به همراه عدد شمارشی (در این مورد "the second") استفاده شده است تا به تجربیات شخص از گذشته تاکنون اشاره شود.

۴۷ ۲ آن‌ها پیوندهایی را به یک ارائه‌دهنده‌ی خدمات اینترنت برقرار می‌کنند و برای کاربرانشان دسترسی باز برای وبگردی کردن ارائه می‌دهند.

- (۱) کسب کردن، دست یافتن (۲) موج سواری کردن
(۳) آویزان کردن، آویختن (۴) خدمت کردن

توضیح: وبگردی کردن: "surf the Internet / Net"

۴۸ ۴ دولت برنامه‌هایش را شروع کرده است تا از علم و فناوری جدید برای پرداختن به جرم و تروریسم استفاده کند.

- (۱) رابطه، ارتباط (۲) [از رادیو و تلویزیون] پخش
(۳) توضیح، شرح (۴) تکنولوژی، فناوری

۴۹ ۱ شما نمی‌توانید تأثیر افزایش حقوقتان را بدون در نظر گرفتن افزایش هزینه‌ی زندگی اندازه بگیرید.

- (۱) اندازه گرفتن، اندازه‌گیری کردن (۲) بهبود بخشیدن؛ بهبود یافتن
(۳) متعادل کردن، متوازن کردن (۴) جلوگیری کردن از، پیشگیری کردن از

۵۰ ۴ سمیرا گفت مراقب او خواهد بود، ولی متأسفانه این مانع او نشد تا همان اشتباه را دوباره مرتکب شود.

- (۱) ناگهان، به طور ناگهانی (۲) به ویژه، به خصوص
(۳) کاملاً (۴) متأسفانه

توضیح: مراقب کسی بودن: "keep an eye on sb"

عینک‌ها، دوربین‌ها، تلسکوپ‌ها و میکروسکوپ‌ها برای خلق انواع خاصی از تصاویر، از عدسی‌ها استفاده می‌کنند. برای مثال عدسی‌ها در تلسکوپ، تصویر بزرگ‌شده‌ای از یک شیء دور را تولید می‌کنند. تمامی عدسی‌ها بر مبنای این اصل کار می‌کنند که اگرچه نور همیشه در خطوط مستقیمی حرکت می‌کند [اما] آن از شیشه آرام‌تر حرکت می‌کند تا از هوا. اگر یک اشعه‌ی نور در زاویه‌ای به شیشه برخورد کند، یک سوی اشعه درست پیش از سوی دیگر به شیشه برخورد خواهد کرد و زودتر کند خواهد شد. تأثیر [این فرآیند] خم کردن جزئی اشعه‌ی نور است، درست همانند ماشینی که اگر لاستیک پنچری داشته باشد به یک طرف کشیده می‌شود. این خم شدن (شکست) نور، تجزیه (انکسار) نور نامیده می‌شود.

۳۳ ۱ نزد مردم آن زمان، کالایی کم‌بهارتر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند.

۳۴ ۱ قسمت اول سؤال به رهنمودهای قرآن اشاره کرده پس به تعلیم و تفسیر قرآن ارتباط دارد. قسمت دوم به پیامبر (ص) اشاره می‌کند پس مربوط به حفظ سیره‌ی ایشان است. قسمت سوم هم با اشاره به معارف اسلامی نشان می‌دهد که به تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو اشاره دارد.

۳۵ ۳ امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آوردند، معارف قرآن را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند. در نتیجه‌ی این اقدام، مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند (معلول). تعلیم و تفسیر قرآن از اقدامات مربوط به مرجعیت دینی می‌باشد.

۳۶ ۴ باگسترش سرزمین‌های اسلامی (علت)، سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد (معلول). ائمه‌ی اطهار (ع) با این‌که با حاکمان زمان خود مخالف بودند، اما به دور از انزوا و گوشه‌گیری و با حضور سازنده و فعال، با تکیه بر علم الهی خود، درباره‌ی همه‌ی این مسائل اظهارنظر می‌کردند.

۳۷ ۲ امیرمؤمنان، راه‌حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «همه‌ی این‌ها (حق) را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده‌ی دانش آن‌ها است و در دین اختلاف ندارند.»

۳۸ ۲ عموم مردم در اعتقادات و عمل خود، دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته‌ی جامعه هستند و آن‌ها را اسوه قرار می‌دهند.

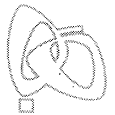
۳۹ ۱ مدت زمان حکومت بی‌نظیر امام علی (ع) چهار سال و نه ماه طول کشید و در زمان امام حسن (ع) در سال چهل‌م هجری، معاویه با بهره‌گیری از ضعف و سستی یاران امام حسن (ع) حکومت مسلمانان را به دست گرفت.

۴۰ ۳ امام علی (ع) فرمودند که هم کسانی که به دنبال دنیا هستند و هم کسانی که به دنبال آخرت‌اند در حکومت بنی‌امیه گریان خواهند بود. این امر نشان‌دهنده‌ی محرومیت مسلمانان از دین و دنیایشان است. شکایت امام از یاران خویش به جهت بی‌اعتنایی و کندی در حمایت از حق بود.

۴۱ ۳ تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت سبب شد تا جامعه‌ی مؤمن و فداکار عصر پیامبر (ص) را به جامعه‌ای راحت‌طلب، تسلیم و بی‌توجه به سیره و روش پیامبر اکرم (ص) تبدیل کند. این تغییر فرهنگ، سبب شد (علت) که ائمه با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند و نتوانند مردمان آن دوره را با خود همراه کنند (معلول).

۴۲ ۱ آنان مطابق با افکار خود و موافق با منافع قدرتمندان به تعلیم و تفسیر قرآن و معارف اسلامی می‌پرداختند و این کار سبب شد که داستان‌های خرافی درباره‌ی پیامبران نقل شده و در بین مردم رواج یابد.

۴۳ ۴ عبارتی که در صورت سؤال آمده است درباره‌ی تربیت امام علی (ع) توسط پیامبر (ص) است و در قرآن از امام علی (ع) و پیروان او با عبارت «خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» یاد شده است.

۵۷ ۳ خواننده می‌تواند در این متن در چه موردی کسب اطلاع کند؟

- (۱) زندگی کودکان مدرسه‌ای در مغولستان
- (۲) دشواری‌ها برای مسافران نابینا
- (۳) فعالیت بین‌المللی برخی پزشکان چشم
- (۴) بهترین روش مطالعه‌ی پزشکی

۵۸ ۱ سمانتا بعد از ملاقات ایوختول ..... .

- (۱) در مورد بینایی خودش احساس سپاسگزاری داشت
- (۲) از مهارت پزشک احساس غرور کرد
- (۳) از شجاعت ایوختول متعجب شد
- (۴) در مورد تجربه‌ی ایوختول عصبانی شد

۵۹ ۲ نتیجه‌ی جراحی ایوختول چه بود؟

- (۱) او تا همان زمان می‌توانست دوباره به خوبی ببیند.
- (۲) بعد از مدتی او می‌توانست به خوبی قیل ببیند.
- (۳) او می‌توانست بهتر ببیند، ولی هرگز چشمان عادی نخواهد داشت.
- (۴) او پیش از [این‌که] بهبود یابد، به جراحی دیگری نیاز داشت.

۶۰ ۴ سمانتا ..... اجازه یافت تا جراحی را مشاهده کند.

- (۱) چون که دانشجوی پزشکی بود
- (۲) از آن جایی که قادر بود به پزشکان کمک کند
- (۳) در نتیجه‌ی دوستی‌اش با ایوختول
- (۴) با تعدادی دانشجوی پزشکی از مغولستان

ریاضی و آمار

۶۱ ۳ نمایش مختصاتی یک رابطه، وقتی تابع است که هر خط موازی

محور y ها نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند (هیچ دو نقطه‌ای روی خطی که موازی محور y ها باشد، قرار نگیرند)، در گزینه‌ی (۳) خط $x = -2$ نمودار را در ۲ نقطه قطع می‌کنند، پس این گزینه نمی‌تواند نمودار یک تابع باشد.

۶۲ ۱ در تابع ثابت، به‌ازای هر مقدار ورودی، خروجی مقدار ثابت c

$$\text{است، پس: } f(a) = f(a^2) = c \Rightarrow 2c + c = 15 \Rightarrow 3c = 15 \Rightarrow c = 5 \\ \Rightarrow f(2a) + f\left(\frac{a}{2}\right) = c + c = 5 + 5 = 10$$

۶۳ ۱ اگر در تابعی، ورودی‌ای وجود داشته باشد که به‌ازای آن،

خروجی با ورودی برابر نشود، آن تابع همانی نیست؛ در گزینه‌ی (۱)، $f(2) = \sqrt{2}$ ، در نتیجه این تابع همانی نیست. در گزینه‌های (۲) و (۴)، به وضوح به‌ازای هر ورودی، خروجی با ورودی برابر است. بررسی گزینه‌ی (۳):

$$f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x+2} = \frac{x(x+2)}{x+2} \quad x \neq -2 \Rightarrow \text{همانی است.}$$

۶۴ ۳ در توابع پلکانی، تمام ضابطه‌ها عدد ثابت هستند، پس:

$$\frac{ax^2 + bx + 6}{2x - 3} = c \Rightarrow ax^2 + bx + 6 = 2cx - 3c \\ \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 2c \\ 6 = -3c \Rightarrow c = -2 \end{cases} \Rightarrow b = -4 \\ \Rightarrow a + b = 0 + (-4) = -4$$

۶۵ ۲ چون در هر ضابطه‌ی تابع پلکانی مقدار تابع، عددی ثابت

است، پس نمودار آن تنها می‌تواند شامل خطوط افقی و نقاط گسسته باشد. در نتیجه نمودارهای «الف» و «د» که این‌گونه نیستند مربوط به توابع پلکانی نمی‌باشند و ۳ نمودار دیگر مربوط به توابع پلکانی‌اند.

۵۱ ۲

- (۱) بنابراین، در نتیجه
- (۲) برای مثال، به عنوان نمونه
- (۳) از طرف دیگر، از سوی دیگر
- (۴) راستی، ضمناً

۵۲ ۱

- (۱) کار کردن؛ عمل کردن
- (۲) نگه داشتن؛ برگزار کردن
- (۳) درست کردن؛ باعث ... شدن
- (۴) چرخیدن؛ چرخاندن

۵۳ ۳ توضیح: با توجه به کاربرد صفت تفضیلی (در این مورد "slower") پیش از جای خالی، در این جمله به "than" نیاز داریم.

۵۴ ۳

- (۱) درست کردن، تشکیل دادن؛ آشتی کردن
- (۲) لباس و غیره [درآوردن]؛ هواپیما و غیره [بلند شدن]
- (۳) کند شدن
- (۴) ادامه دادن به

۵۵ ۴

- (۱) چون (که)؛ از وقتی (که)
- (۲) اگر
- (۳) مگر این‌که
- (۴) همانند؛ چون (که)؛ به عنوان

اوربیس سازمانی است که به مردم نابینا در همه‌جا کمک می‌کند. آن یک بیمارستان چشم [پزشکی] در داخل هواپیما ساخته [است] و آن را با یک تیم بین‌المللی پزشکی در سرتاسر جهان به پرواز درآورده است. سمانتا گراهام، یک دختر دانش‌آموز چهارده‌ساله از انگلستان، با این هواپیما به مغولستان رفت. سمانتا داستان ایوختول، دختر جوان مغول را روایت می‌کند.

«سال گذشته، هنگامی که ایوختول از مدرسه به خانه پیاده برمی‌گشت، توسط پسران با چوب مورد حمله قرار گرفت و چشم‌هایش به شدت آسیب دید. دکتر دافی، پزشک [سازمان] اوربیس گفت که بدون عمل جراحی او هرگز دوباره نخواهد دید. من به تمام کارهای روزانه‌ای [که] انجام می‌دهم، فکر کردم که او نمی‌توانست [آن‌ها را انجام دهد]؛ کارهایی مثل خواندن کتاب‌های مدرسه، تماشای تلویزیون، دیدن دوستان، و متوجه شدم [که] من چقدر خوش‌شانس هستم.»

«تیم اوربیس قبول کرد تا بر روی [چشمان] ایوختول جراحی کند و من به همراه تعدادی دانشجوی پزشکی مغول اجازه پیدا کردم [آن جراحی را] تماشا کنم. من دعا می‌کردم که عمل جراحی موفقیت‌آمیز باشد. روز بعد در حالی که دکتر دافی پانسمان‌های ایوختول را برمی‌داشت، با نگرانی همراه او منتظر بودم. او گفت: «طی شش‌ماه دید شما به حالت نرمال (طبیعی) [خود] برخوردار خواهد گشت.» ایوختول لبخند زد، مادرش گریست و من هم مجبور شدم چند [قطره] اشک را پاک کنم!»

«الان ایوختول می‌خواهد به شدت درس بخواند تا پزشک شود. تمام آینده‌ی او به لطف یک عمل جراحی ساده تغییر کرده است. همه‌ی ما باید بیش‌تر در این‌باره فکر کنیم [که] چقدر دیدمان برایمان ارزشمند است.»

۵۶ ۲ هدف اصلی نویسنده از نوشتن این متن چیست؟

- (۱) توصیف کردن یک سفر خطرناک
- (۲) گزارش دادن [روند] درمان یک بیمار
- (۳) توضیح دادن [این‌که] بینایی چگونه می‌تواند از دست برود
- (۴) هشدار دادن در مورد بازی کردن با چوب

۲ ۷۲

$$9 < 10 < 16 \Rightarrow 3 < \sqrt{10} < 4 \Rightarrow [\sqrt{10}] = 3$$

$$-\frac{49}{8} = -6/1 \Rightarrow [-\frac{49}{8}] = -7$$

$$[\sqrt{10}] + [-\frac{49}{8}] = 3 + (-7) = -4$$

$$\sqrt{3} = 1/7$$

$$\sqrt{3} - 2 < 0 \Rightarrow f(\sqrt{3} - 2) = [\sqrt{3} - 2] = [1/7 - 2] = [-0/3] = -1$$

$$2 - \sqrt{3} > 0 \Rightarrow f(2 - \sqrt{3}) = (2 - \sqrt{3})^2 - 4|2 - \sqrt{3}|$$

$$= 4 - 4\sqrt{3} + 3 - 4(2 - \sqrt{3}) = 7 - 4\sqrt{3} - 8 + 4\sqrt{3} = -1$$

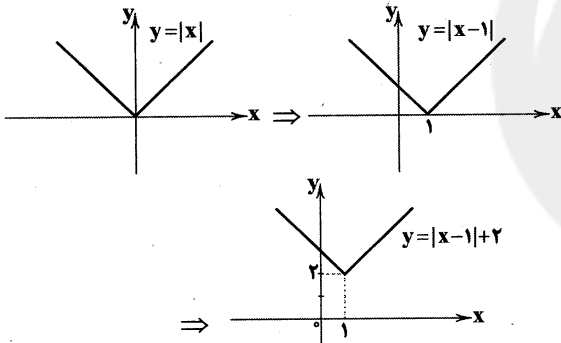
$$\Rightarrow f(\sqrt{3} - 2) + f(2 - \sqrt{3}) = (-1) + (-1) = -2$$

۷۴ ۳ از آن جایی که حاصل جزء صحیح برابر ۲- است، عبارت داخل آن باید بین ۱- و ۲- باشد.

$$-2 \leq -\frac{x}{3} + 1 < -1 \xrightarrow{+(-1)} -3 \leq -\frac{x}{3} < -2 \xrightarrow{\times 3} -9 \leq -x < -6$$

$$\xrightarrow{\times(-1)} 6 < x \leq 9$$

۷۵ ۲ روش اول: برای رسم این نمودار کافی است نمودار $|x|$ را یک واحد به سمت راست و ۲ واحد به بالا انتقال دهیم:

روش دوم: f را به صورت یک تابع چندضابطه‌ای نوشته و سپس رسم می‌کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} x-1+2 & x-1 \geq 0 \\ -(x-1)+2 & x-1 < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} x+1 & x \geq 1 \\ -x+3 & x < 1 \end{cases}$$

کافی است خط $x+1$ را به ازای $x \geq 1$ و خط $-x+3$ را به ازای $x < 1$ رسم کنیم.

روش سوم: می‌توانیم نقطه‌ی شکستگی هر نمودار را در ضابطه‌ی f امتحان کنیم که تنها گزینه‌ی (۲) در آن صدق می‌کند.

علوم و فنون ادبی

۷۶ ۳ هر چند شاهان صفوی در ترویج و نفوذ زبان ترکی در ایران

نقش به‌سزایی داشتند؛ اما برخلاف آن چه در گزینه‌ی (۳) آمده، کم و بیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته یا شعر گفته‌اند و به نوعی علاقه نشان داده‌اند.

۷۷ ۲ [کمال‌الدین] بهزاد از مفاخر هنری دوره‌ی شاه اسماعیل

صفوی‌ست.

۷۸ ۳ عبارت سؤال، معرّف وحشی بافقی‌ست.

۷۹ ۳ بیت «باز این چه شورش است که در خلق عالم است / باز این

چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است» مطلع ترکیب‌بند عاشورایی محتشم کاشانی، شاعر قرن دهم است.

۱ ۶۶

ضابطه‌ی تابع همانی به صورت $h(x) = x$ است، در نتیجه:

$$h(\pi) = \pi$$

$$-\sqrt{3} < 0 \Rightarrow f(-\sqrt{3}) = \text{sign}(-\sqrt{3}) = -1$$

$$-4 < -\pi < -3 \Rightarrow g(-\pi) = [-\pi] = -4$$

$$\Rightarrow \frac{\pi h(\pi) + 16f(-\sqrt{3})}{h(\pi) + g(-\pi)} = \frac{\pi(\pi) + 16(-1)}{\pi - 4} = \frac{\pi^2 - 16}{\pi - 4}$$

$$= \frac{(\pi - 4)(\pi + 4)}{(\pi - 4)} = \pi + 4$$

۶۷ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) $f(x) = [x]$ یک تابع چندضابطه‌ای است که در هر ضابطه مقدار تابع یک عدد صحیح است، در نتیجه پلکانی خواهد بود.

(۲) f همانی است. $x \in \mathbb{Z} \Rightarrow [x] = x \Rightarrow f(x) = x \Rightarrow$ می‌دانیم

(۳) تابع جزء صحیح به هر عدد صحیح، خود عدد و به هر عدد بین دو عدد صحیح متوالی، عدد صحیح کوچک‌تر را نسبت می‌دهد، بنابراین:

$$[x] \leq x$$

(۴) ۱- و صفر هر دو عضو مجموعه‌ی A هستند:

$$\left. \begin{aligned} f(-1) &= [-1] = -1 \\ f(0) &= [0] = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{برد تابع تک‌عضوی نیست.} \Rightarrow$$

۶۸ ۲ خروجی sign زمانی صفر می‌شود که ورودی‌اش صفر باشد، در نتیجه:

$$a^2 + 3a - 10 = 0 \Rightarrow (a+5)(a-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=2 \\ a=-5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} |a|=2 \\ |a|=5 \end{cases}$$

که از بین این ۲ مقدار ممکن برای $|a|$ ، ۲ کوچک‌تر است.

۶۹ ۳

$$1/9 < x < 4/3 \Rightarrow 3/8 < 2x < 8/6 \Rightarrow 2/8 < 2x - 1 < 7/6$$

در نتیجه $[2x-1]$ می‌تواند اعداد صحیح ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ را اختیار کند، پس برد تابع $f(x)$ ، ۶ عضو دارد.

۷۰ ۴

$$\sqrt{2} = 1/4$$

$$6 - 4\sqrt{2} = 6 - 4 \times 1/4 = 6 - 5/6 > 0 \Rightarrow |6 - 4\sqrt{2}| = 6 - 4\sqrt{2}$$

$$3 - 2\sqrt{2} = 3 - 2 \times 1/4 = 3 - 2/8 > 0 \Rightarrow |3 - 2\sqrt{2}| = 3 - 2\sqrt{2}$$

$$4 - 3\sqrt{2} = 4 - 3 \times 1/4 = 4 - 4/2 < 0 \Rightarrow |4 - 3\sqrt{2}| = -(4 - 3\sqrt{2})$$

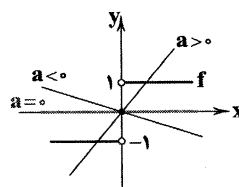
$$= 3\sqrt{2} - 4$$

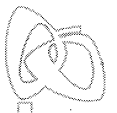
$$\Rightarrow |6 - 4\sqrt{2}| + |3 - 2\sqrt{2}| + 2|4 - 3\sqrt{2}|$$

$$= 6 - 4\sqrt{2} + 3 - 2\sqrt{2} + 2(3\sqrt{2} - 4) = 9 - 6\sqrt{2} + 6\sqrt{2} - 8 = 1$$

۷۱ ۴ با توجه به نمودار $\text{sign}(x)$ ، به سادگی مشاهده می‌شود که

هر خط مبدأ گذر با شیب مثبت، این نمودار را در ۳ نقطه و هر خط مبدأ گذر با شیب صفر یا منفی، این نمودار را در یک نقطه (همان مبدأ) قطع می‌کند، پس برای این که نمودار $g(x)$ ، نمودار f را در ۳ نقطه قطع نکند، a باید صفر یا منفی باشد، در نتیجه پاسخ گزینه‌ی (۴) است.

۹۳ ۱ مفهوم گزینه‌ی (۱): دل‌ربایی معشوق و دل‌باختگی عاشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا

۹۴ ۲ «حسن عاریت» و «آینه‌دار بودن ما و من» نشان می‌دهند که

زیبایی موجودات در اصل متعلق به خودشان نیست، بلکه آن‌ها بازتاب‌دهنده‌ی
زیبایی خداوندند.

۹۵ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): ناپایداری دنیا

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: افزایش حرص و طمع در دوران پیری

تاریخ

۹۶ ۲ حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان بود. روابط

حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی همواره خصومت‌آمیز بود؛ زیرا
امیران شیعه‌مذهب این سلسله که از سادات علوی به شمار می‌رفتند، خود
مدعی خلافت بودند و عباسیان را غاصب خلافت می‌شمردند.

۹۷ ۳ جانشینان مرداوید که قلمروشان به گرگان و طبرستان محدود

شده بود، از بلندپروازی مرداوید دست کشیدند و نسبت به خلیفه‌ی بغداد
اظهار اطاعت کردند.

۹۸ ۴ اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی

شکست دادند (۱۴ق.). و تیسفون پایتخت پرآوازه‌ی ساسانیان را پس از
مدتی محاصره تسخیر کردند (۱۶ق.). پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش
ساسانی در جلولاگرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند.

یادآورک: پیروزی خیره‌کننده‌ی اعراب مسلمان بر رومیان در شام، بر تخت
نشستن یزدگرد سوم و نبرد جسر یا پل، همگی پیش از جنگ قادسیه به وقوع
پیوستند.

۹۹ ۲ ابن‌سینا در طول زندگی خود بیش از ۱۰۰ اثر علمی بر جا

گذاشت که نیمی از آن‌ها در موضوع فلسفه و نیمی در علوم دیگر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فارابی فلسفه‌ی مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه‌ی
ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.

(۳) دائرةالمعارف پزشکی او با عنوان قانون، تا چندین قرن به عنوان یک منبع و
مرجع معتبر پزشکی باقی ماند.

(۴) کتاب شفا یکی از بزرگ‌ترین دائرةالمعارف‌های علمی است که به دست این
دانشمند عظیم‌القدر نوشته شده و در آن، علاوه بر فلسفه، به علوم طبیعی و
ریاضی نیز پرداخته شده است.

۱۰۰ ۲ بررسی عبارت‌ها:

الف) مأمون مرکز خلافت را از بغداد به مرو منتقل کرد.

ب) پس از سفاح، برادرش منصور به خلافت رسید. وی نخست، عموهایش را
که مدعی جانشینی سفاح بودند، از همه‌ی مناصب مهمی که داشتند خلع کرد.

ج) هارون الرشید، پنجمین خلیفه‌ی عباسی که مقام و حتی جانش را مدیون
دبیر و مربی خویش، یحیی پسر خالد برمکی بود، اداره‌ی امور خلافت را به او
سپرد. یحیی و دو پسرش مدت هفده سال صاحب چنان قدرت و عظمتی
بودند که این دوره در تاریخ به دوران فرمانروایی برمکیان معروف شده است.

۱۰۱ ۴ دهقانان در سده‌های نخستین هجری، علاوه بر مشارکت در

امور محلی، نقش مهمی در حفظ و انتقال فرهنگ ایرانی از دوره‌ی باستان به
دوره‌ی اسلامی ایفا کردند.

۸۰ ۱ عبارت سؤال، معرّف بیدل دهلوی است.

۸۱ ۴ در گزینه‌ی (۴) واژه‌ی «جهان» در معنی حقیقی خود (عالم)

به کار رفته و در سایر گزینه‌ها مجاز از «مردم جهان» است.

۸۲ ۳ در گزینه‌ی (۳) واژه‌ی «نگین» مجازاً در معنی «انگشتری» به

کار رفته و در سایر گزینه‌ها معنی حقیقی خود را دارد.

۸۳ ۲ مهم‌ترین نوع مجاز، مجاز به علاقه‌ی شباهت است. در

گزینه‌ی (۲) نرگس مجاز از چشم است، به علاقه‌ی شباهت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حرف: مجاز از سخن

(۳) مرد و زن: مجاز از همه‌ی انسان‌ها

(۴) دست: مجاز از تسلط، قدرت و اختیار

۸۴ ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سر (اَوّل و سوم): مجاز از قصد و نیت، تصمیم [بر وفاداری]

(۳) جام: مجاز از شراب

(۴) گلبرگ: مجاز از چهره / سنبل: مجاز از گیسو / جهان: مجاز از مردم جهان

۸۵ ۱ «مجاز با علاقه‌ی شباهت» همان «استعاره‌ی مصرّحه» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) سرو (اَوّل): مجاز از یار

(۳) مه: مجاز از یار

(۴) ماه: مجاز از یار / نرگسان: مجاز از چشم‌ها / لؤلؤ: مجاز از اشک

۸۶ ۴ «پیمانه» در این بیت مجازاً به جای «شراب» به کار رفته است.

۸۷ ۴

آرایه‌ک تشبیه در سایر گزینه‌ها:

(۱) عیش این گلشن [مانند] خماری

(۲) شعله [مانند] طفل نی‌سوار

(۳) ما و من [مانند] آینه‌دار

۸۸ ۳ وزن گزینه‌ی (۳): فعولن فعولن فعولن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

فعولن فعولن فعولن فعل

۸۹ ۱ تقطیع بیت سؤال:

اَ	بُ	دَن	دَا	نَ	سَدَ	نَا	یِ	هَ	مَ	تَو	حِیَ	دِ	ثُ	گُو	یَد
U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
مَ	گَ	رَز	آ	تَ	شَ	دُو	زَخ	بُ	و	دَش	رُو	یَ	رَ	هَا	یِ
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

۹۰ ۴ مفهوم گزینه‌ی (۴): وصف زیبایی معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: اهمّیت نوعی زیبایی فراتر از
ظواهر در معشوق

۹۱ ۱ مفهوم گزینه‌ی (۱): خودآتهامی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: لذّت‌گرفتاری در بند عشق

۹۲ ۲ مفهوم گزینه‌ی (۲): ناممکن بودن وصل معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: امتیازات و برتری‌های ظاهری
ارزش حقیقی ندارند.

۱۰۹ ۲ بررسی عبارتهای نادرست:

(الف) میانگین تولید سالانه‌ی غلات در جهان ۱/۵ میلیارد تن است که در سال‌های مختلف کاهش یا افزایش می‌یابد.

(ج) مزارع غله‌ی تجاری معمولاً بسیار بزرگ‌اند و کاشت و برداشت محصولات به صورت ماشینی است.

(د) در کشورهای آسیای و آفریقایی بخش عمده‌ی غذای مردم غلات است.

۱۱۰ ۴ کشاورزی تجاری به دنبال رشد جمعیت در جهان گسترش

یافته است.

۱۱۱ ۳ فعالیت نوع دوم اقتصادی (صنعت): شامل فعالیت‌هایی است

که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند.

۱۱۲ ۲ چشم‌انداز، منظره‌ی قابل رؤیت از یک مکان است.

۱۱۳ ۳ یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در

قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به «عصر اکتشافات جغرافیایی» آغاز شد.

۱۱۴ ۱ خانواده‌ی زبانی چینی - تبتی دومین خانواده‌ی بزرگ زبانی از

نظر تعداد سخنگو است و در میان مردم زردپوست ناحیه‌ی آسیای شرقی رواج دارد. مهم‌ترین زبان آفرو - آسیایی، عربی است که در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا بدان تکلم کرده و زبان رسمی بیش از ۲۰ کشور است.

۱۱۵ ۴ ورزش «هاکی» که مبدأ آن کشور کانادا است در بین مردم

ایالات متحده‌ی آمریکا و نواحی مرزی آن کشور با کانادا رواج پیدا کرده است.

جامعه‌شناسی

۱۱۶ ۳ جوامعی که از قدرت مقاومت بیش‌تری برخوردار بودند و

کشورهای غربی نمی‌توانستند به صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه‌ی سیاسی خود درآورند، از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.

در دوره‌ی استعمار این‌گونه جوامع، تحت نفوذ کشورهای استعمارگر قرار می‌گرفتند و در شرایط نیمه‌استعماری به سر می‌بردند؛ مانند چین، عثمانی و ایران.

۱۱۷ ۲ دولت‌های سکولار غربی در حمایت از مبلغان مسیحی انگیزه‌ی

دینی نداشتند. آن‌ها همان‌گونه که در ابتدا حرکت‌های پروتستانی را برای حذف قدرت کلیسا و ایجاد سیاست سکولار به خدمت گرفتند، در این مرحله با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر گذاشتند.

۱۱۸ ۱ بررسی عبارات نادرست:

(الف) استعمار (نه حرکت‌های پروتستانی)، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(ب) در دو سده‌ی نوزدهم و بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد. طی این مدت، فرهنگ کشورهای غیرغربی نیز در حاشیه‌ی روابط و سازمان‌های سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب‌پذیر پیدا کرد، نه این‌که تثبیت شد.

۱۰۲ ۳ رشته جنبش‌هایی که به خون‌خواهی ابومسلم و یا تکریم

خاطره‌ی او صورت گرفت، برای سال‌های متمادی عباسیان را به زحمت انداخت. رهبران این جنبش‌ها دارای ترکیبی از عقاید دینی و فلسفی اسلامی و غیراسلامی مانند زرتشتی، مانوی و مزدکی بودند. هرچند این جنبش‌ها سرکوب شدند، اما سلطه‌ی خلفای عباسی را بر مناطق شرقی ایران خاصه خراسان سست کردند و زمینه‌ی مناسبی برای شکل‌گیری سلسله‌های ایرانی در آن مناطق فراهم آوردند.

۱۰۳ ۱ بررسی عبارتهای:

(الف) در فاصله‌ی سده‌های سوم تا پنجم هجری به ویژه در دوران حکومت‌های طاهریان، سامانیان و آل‌بویه، فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود. در آن زمان کشاورزی، تجارت و صنعت رشد چشمگیری یافت. به واسطه‌ی چنین رشدی بود که شهر و شهرنشینی در قلمرو آل‌بویه گسترش یافت.

(ج) در عصر آل‌بویه مراسم عزاداری امام حسین (ع) در عاشورا و جشن عید غدیر خم با شکوه و عظمت برگزار می‌شد.

یادآوری: موارد «ب» و «د» مربوط به سلسله‌ی سامانیان است.

۱۰۴ ۱ زیادبن ابیه، پسرش عبیدالله، حجاج‌بن یوسف ثقفی و

یوسف‌بن عمر از جمله معروف‌ترین والیان اموی بودند که بر عراق و ایران فرمان راندند و به ایرانیان، خواه مسلمان و خواه غیرمسلمان، ظلم زیادی کردند.

۱۰۵ ۲ در دوره‌ی ضعف و انحطاط عباسیان، قیام‌های ضد عباسیان و

جنبش‌های استقلال‌طلبی، بخش‌های وسیعی از قلمرو خلافت از جمله ایران، شمال آفریقا و مصر را فراگرفت. رهبران برخی از این قیام‌ها و جنبش‌ها موفق شدند قدرت را در مناطقی به دست گرفته و سلسله‌های حکومتی مستقلی را تأسیس کنند. این وضعیت تا آن‌جا پیش رفت که دامنه‌ی قدرت سیاسی و اداری خلفا به عراق و سرانجام شهر بغداد محدود شد. با این حال، احترام و جایگاه دینی خلفا هم‌چنان محفوظ ماند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) احترام و جایگاه دینی خلفا هم‌چنان محفوظ ماند.

(۳) امیران و سلاطین برخی از سلسله‌ها مانند آل‌بویه و سلجوقیان بر پایتخت عباسیان تسلط یافتند.

(۴) جانشینان مأمون، سپاهی از ترکان که در سرحدات ماوراءالنهر به اسارت مسلمانان درآمده بودند و در سوارکاری و تیراندازی مهارت داشتند، تشکیل دادند. پس از آن‌که فرماندهان این سپاه با عنوان «امیرالامراء» قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند، دورانی از هرج و مرج آغاز شد.

جغرافیا

۱۰۶ ۴ بیش‌تر مزارع تک‌محصولی نواحی استوایی در نزدیکی ساحل

دریاها واقع شده‌اند تا بتوان از کشتی برای صدور محصولات به نواحی مختلف جهان استفاده کرد.

۱۰۷ ۱ در گذشته وقتی اروپاییان قاره‌ی آمریکا را کشف و به آن‌جا

مهاجرت کردند و در آن‌جا ساکن شدند، برخی از تاجران ثروتمند، مزارع تجاری وسیع تک‌محصولی را به ویژه در جنوب ایالات متحده‌ی آمریکا احداث کردند.

۱۰۸ ۳ فیلیپین و پاکستان در زمینه‌ی تولید محصول برنج در

دهه‌ی ۱۹۷۰ با انقلاب سبز به خودکفایی رسیدند.

۱۲۵ ۴ لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند. لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست، در بطن کشورهای غربی شکل گرفت.

فلسفه

۱۲۶ ۱ **بررسی گزینه‌ها:**
۱ و ۲) اندیشیدن درباره‌ی «اندیشیدن»، یکی از موضوعات مهم فلسفه به شمار می‌آید.

۳) شناخت هم به امور محسوس و هم به امور غیرمحسوس تعلق می‌گیرد.
۴) نمی‌توان نتیجه گرفت که اگر چیزی شناختنی نباشد، وجود ندارد.

۱۲۷ ۴ همه‌ی موارد در همه‌ی گزینه‌ها مادی هستند، به جز «خدا» در گزینه‌ی (۴).

۱۲۸ ۴ در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، شناخت حسی معتبر دانسته شده است، اما در گزینه‌ی (۴) این شناخت معتبر نیست.

۱۲۹ ۴ این‌که انسان نسبت به خود و پیرامونش شناخت دارد، بدیهی است، به عبارت دیگر اصل شناخت بدیهی است، اما شناخت از خود و پیرامون بدیهی نیست.

۱۳۰ ۲ می‌دانیم که شناخت ما از جهان، امری است که به تدریج حاصل می‌شود، به عبارت دیگر ما از آغاز تولد همه چیز را نمی‌دانیم، بلکه گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم؛ یعنی با عمل آموختن و یادگیری، در مسیر شناخت پیش می‌رویم.

۱۳۱ ۳ گزینه‌های (۱)، (۲) و (۴)، درباره‌ی معرفت‌شناسی درست هستند، اما فقط گزینه‌ی (۳) تعریف معرفت‌شناسی است.

۱۳۲ ۲ اعتقاد به اصالت شناخت تجربی در معرفت‌شناسی سنجیده می‌شود و معرفت‌شناسی بخشی از فلسفه است؛ لذا عقلانی است، نه تجربی.

۱۳۳ ۱ نظر یک شکاک در مورد معرفت یک نظر تناقض‌آمیز است، چون خود این نظر یک معرفت و شناخت است و نمی‌شود هم معرفت را پذیرفت هم انکارش کرد. ادعای دروغگو در مورد دروغ‌گویی‌اش، متناقض است.

۱۳۴ ۱ کسی‌که خدا و اموری مثل خدا که غیرمادی هستند را نشناختنی بدانند، قطعاً معتقد است که امور محسوس و مادی شناختنی هستند.

۱۳۵ ۳ محتوای شناخت و معرفت می‌تواند بدیهی یا غیربدیهی باشد.

۱۳۶ ۱ از آن‌جا که بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و پدیده‌های دیگر باور داشته و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی بشر در کسب معرفت تلقی نمی‌کرده، شناخت و معرفت خود را همواره افزایش داده است.

۱۳۷ ۲ پیشرفت‌های علمی نشان می‌دهد که انسان توانایی شناخت جهان پیرامون خود را دارد.

۱۳۸ ۲ معنای شناخت یک امر بدیهی است و همه نسبت به آن آگاه هستند. اگر هم کسی معنای شناخت را نداند، با گفتن معادل نسبت به آن آگاه خواهد شد.

۱۱۹ ۴ **خودباختگی فرهنگی** سبب می‌شود که جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به گونه‌ای تقلیدی فراگیرد. تربیت نخبان کشورهای غیرغربی، بیش‌تر با تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی انجام می‌شود.

با شکل‌گیری نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای، سرمایه‌گذاری شرکت‌های بین‌المللی به منطقه‌ای خاص محدود نمی‌شود، آن‌ها با استفاده از شبکه‌های عظیم اطلاعاتی، تغییرات اقتصادی در سطح جهانی را شناسایی و مدیریت می‌کنند.

دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های سیاسی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای غربی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

۱۲۰ ۳ موقعیت برتر کشورهای غربی و در رأس آن‌ها آمریکا، در عرصه‌ی رسانه، سبب شده است بسیاری از ناظران از **امپراتوری رسانه‌ای** نیز سخن بگویند. از این منظر، **امپراتوری فرهنگی** تازه‌ای تأسیس شده است که کشورهای کم‌تر توسعه‌یافته در برابر آن آسیب‌پذیرترند؛ زیرا منابع و امکانات لازم برای **حفظ استقلال فرهنگی خود** را ندارند.

۱۲۱ ۲ الف) برخی معتقدند که **جهانی شدن**، فرایندی است که هیچ اعتنایی به مرزهای ملی ندارد. **جهانی شدن** در حال ایجاد نظمی نوین است که تجارت و تولید بین‌المللی آن را پیش می‌راند.

ب) بسیاری از منتقدان، نگران این هستند که تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند، موجب تضعیف سازوکارهای **دموکراسی** می‌شود.

ج) غرب، مدیریت انتقال فرهنگ خویش را در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی خود به دست می‌گیرد. **صنعت ارتباطات**، ابزار تازه‌ای است که به جهان غرب در این مدیریت، یاری می‌رساند.

د) **علوم انسانی غربی** که بر بنیان‌های هستی‌شناختی، انسان‌شناختی و معرفت‌شناختی غرب بعد از رنسانس شکل گرفته‌اند، زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی آن، به گونه‌ای سکولار تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند.

۱۲۲ ۱ **بلوک شرق شامل شوروی سابق، کشورهای اروپای شرقی و چین بود و بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربر می‌گرفت.**

چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان **فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م ادامه یافت.**

۱۲۳ ۳ چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید، نه از نوع چالش‌هایی که بین فرهنگ‌های مختلف، شکل می‌گیرد. بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان **دو جریان چپ و راست** می‌شناختند.

۱۲۴ ۲ مارکس در نیمه‌ی دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت.

از نظر او چالش‌های جامعه‌ی سرمایه‌داری، تنها با یک انقلاب قابل حل بود. جامعه‌ی آرمانی مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و **صورتی سوسیالیستی و کمونیستی** پیدا می‌کرد.

رویکرد نظری مارکس نسبت به عالم، **رویکردی سکولار** بود و در چارچوب همان بنیان‌های نظری فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه‌ی خود می‌پرداخت.

۱۴۶ ۳ بد تعریف شده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است، به عبارت دیگر مسئله‌های پیچیده از آن جایی که علل متعددی دارند، به راحتی قابل تعریف نیستند.
کم بودن انگیزه‌ی پیشرفت و قهر کردن دوست ← مسائل بد تعریف شده هستند، زیرا علل متعددی دارند و دارای ابهام هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مسئله‌ی خوب تعریف شده است.
(۲) مسئله‌ی بد تعریف شده است، اما علت آن مربوط به مسائل خوب تعریف شده است.
(۴) مسئله‌ی خوب تعریف شده است.

۱۴۷ ۱ تشخیص مسئله (مرحله‌ی اول) ← قبل از حل مسئله، باید خود مسئله مشخص شود.
ارزیابی راه حل ← باید راه حل انتخاب شده را ارزیابی کرد. این کار باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.

۱۴۸ ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند - اثر تجربه‌ی گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست.
(۳) عوامل مؤثر در حل مسئله علاوه بر تجربه‌ی گذشته، نوع نگاه به مسئله و نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص نیز هست.
(۴) تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال می‌گویند.

۱۴۹ ۴ منظور از تمایزبخشی، برجسته کردن تفاوت‌های دو مفهوم به لحاظ ظاهری و معنایی است.

۱۵۰ ۳ در هنگام یادآوری واژگانی که علاوه بر ارتباط بیرونی، ارتباط معنایی نیز با هم داشته باشند، احتمال خطا کم‌تر خواهد بود.
با پارچه لباس می‌دوزند ← ارتباط معنایی

۱۳۹ ۲ معرفت‌شناسی درباره‌ی شناخت، پرسش‌های بنیادینی مطرح می‌کند که پاسخ آن صرفاً باید عقلانی باشد.

۱۴۰ ۳ این سرعت در پیشرفت علم نشان‌دهنده‌ی توانایی انسان در شناخت پیرامون است.

روان‌شناسی

۱۴۱ ۲ مراحل حل مسئله:

(۱) تشخیص مسئله (۲) به کارگیری راه حل مناسب (۳) ارزیابی راه حل (۴) بازبینی و اصلاح راه حل (۵) انتخاب راه حل‌های جایگزین (مرحله‌ی آخر)
مسئله‌های علوم انسانی از نوع «بد تعریف شده» هستند، بنابراین «دلیل بی‌عدالتی و نابرابری اجتماعی چیست؟» ← جزء مسئله‌های علوم انسانی است، پس بد تعریف شده است.

۱۴۲ ۳ در مسئله، توانمندی ما محدود است ← اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد. عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود. به همین دلیل است که حل تمرین ریاضی برای ریاضی‌دان آسان است، اما برای دیگران «مسئله» است و یا طبق این سؤال درک حقایق پیچیده‌ی جهان هستی برای فیلسوف راحت است اما برای افراد عادی مسئله است.

۱۴۳ ۴ یکی از رایج‌ترین خطاهای «اضافه کردن» بازشناسی یا یادآوری غیرواقعی رویداد اتفاق نیفتاده است که فرد به غلط ادعا می‌کند آن رویداد خاص قبلاً اتفاق افتاده است. در چنین حالتی می‌گویند حافظه‌ی کاذب شکل گرفته است (بنابراین تعریف کردن آخر رمان توسط مائده وقتی آن را نخوانده است، نشانگر پر کردن چاله‌های ایجاد شده و خطای اضافه کردن است).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) خطای حذف کردن یا فراموشی
(۲) خطای حذف کردن یا فراموشی
(۳) خطایی رخ نداده است.

۱۴۴ ۲ آزمایش ابینگهوس درباره‌ی بررسی اثر گذشت زمان بر فراموشی بود. هم‌چنین یکی از نتایج آزمایش او این بود که بیش‌ترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.
توجه: آزمایش ابینگهوس درباره‌ی یکی از عوامل مؤثر بر فراموشی یعنی گذشت زمان بود، در گزینه‌ی (۴) قسمت اول گفته شده آزمایشی جالب درباره‌ی یکی از عوامل مؤثر بر فراموشی انجام داده که درست است با وجود آن که نوع آن را مشخص نکردیم، اما در گزینه‌ی (۲) گفتیم آزمایش او جهت بررسی اثر تداخل بود که این عبارت نادرست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) او مجموعه‌ای از واژگان بی‌معنا را حفظ کرد.
(۳) آزمایشات او دو نتیجه دربر داشت.
(۴) بیش‌ترین مقدار فراموشی در ساعت‌های نخست بعد از یادگیری صورت می‌گیرد.

۱۴۵ ۳

نشانه‌های بازبایی

بیرونی ← حسی یا غیرمعنایی

درونی ← معنایی